

ÅRSANALYS 2021

Utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

Inledning	3
Lunds vision och förhållningssätt	3
Sammanfattning	4
Förvaltningsberättelse	5
Händelser av väsentlig betydelse.....	5
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	7
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	11
Resultat och ekonomisk ställning.....	24
Väsentliga personalförhållanden	27
Hållbarhet.....	35
Verksamhetens påverkan med anledning av Corona	41

Inledning

Lunds vision och förhållningssätt

Lund skapar framtiden – med kunskap, innovation och öppenhet

I Lund har kunskap förändrat världen i mer än 1000 år. Nyttänkande och problemlösande ligger i vår natur. Vi hämtar kraft i historien för att tillsammans med andra skapa framtiden.

Lund är en plats där du kan vara dig själv, där du vill bo, utvecklas och bidra till framtiden. Här finns en unik kunskapskultur där olikheter berikar. Vi vågar tänka stort och visa handlingskraft. Genom öppenhet och tillit till varandra låter vi idéerna växa till hållbara lösningar på dagens och morgondagens utmaningar.

Tillsammans kan vi mötas, skratta och lösa världsproblem. Genom att visa vägen och inspirera andra visar vi att Lund är ett levande och ledande kunskapscentrum som gör skillnad. Då, nu och i framtiden. Här och i världen.

Förhållningssätt:

Lyssna

Vi lyssnar och tar till oss kunskap som finns i Lund och i världen utanför. Öppenheten gör att vi får nya perspektiv, odlar innovationer, idéer och en stark demokrati.

Lära

Vi lär genom att lyssna, men också genom att vara nyfikna och skapa. Vårt lärande driver utvecklingen och i en värld som är i ständig förändring bjuder vi in, testar nya tankar och lösningar och följer goda exempel.

Leda

Vi leder och vi visar mod och handlingskraft; vi genomför förändringar och tar initiativ. Vi verkar tillsammans med andra och drar nytta av varandras kompetenser, erfarenheter och våra olika uppdrag och roller. Tillsammans åstadkommer vi mer.

Sammanfattning

Händelser av väsentlig betydelse

Pandemin har i hög grad påverkat måluppfyllelse och arbetsmiljö även under 2021, framför allt på grund av perioderna med fjärr- och distansundervisning under första halvåret. Utbildningsnämnden har genomfört ett stort antal insatser under året för att öka måluppfyllelsen. Exempelvis har tjänster för praktisknära forskning inrättats, ett digitalt verktyg för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling har implementerats, e-tjänster som underlättar för elever och vårdnadshavare har utvecklats, uppföljningsverktyget har utvecklats och fortbildningsinsatser har arrangerats. Första årskullen elever har tagit examen vid Hedda Anderssongymnasiet. Skolinspektionen har påbörjat tre granskningar, varav en har slutförts med goda resultat. Vidare har nya avtal gällande gymnasial vuxenutbildning trätt ikraft efter den senaste upphandlingen. Upphandling av de elevnära verksamhetssystemen har påbörjats.

Målstyrning

Utbildningsnämnden beslutar om utvecklingsmål och styrande indikatorer i juni, utifrån både kommunala och nationella mål, krav och riktlinjer. Dessa fastställs sedan i verksamhetsplanen i december, i enlighet med kommunens riktlinjer. Anledningen till detta förfarande är att en stor del av verksamheten bedrivs baserat på läsår.

Ekonomisk ställning

Utbildningsnämnden redovisar ett överskott på 7,9 mnkr i förhållande till budget. Större positiva avvikelser finns för gymnasieskola gemensamt eftersom vi haft drygt 50 färre lundaelever än budgeterat och för vuxenutbildningen där förändringar i ett statsbidrags förutsättningar gav oss mer pengar. Större negativa avvikelser finns för Hedda Anderssongymnasiet som är i en kostnadskrävande tillväxtfas och för fristående förskola och förskola där kostnader för särskilt stöd för fjärde året i rad överstiger budget.

Väsentliga personalförhållanden

Antalet anställda ligger på ungefär samma nivå som föregående år men förväntas öka i samband med Hedda Andersson-gymnasiets uppbyggnad.

Som helhet har utbildningsnämnden en personalomsättning om ca 7%, vilket är lägre än tidigare år.

Den totala inrapporterade sjukfrånvaron fortsätter att sjunka och ligger jämfört med kommunen som helhet lågt. Den relativt låga sjukfrånvaron kan delvis förklaras av den rådande pandemin och de restriktioner som funnits.

Förvaltningsberättelse

Händelser av väsentlig betydelse

Viktiga förändringar och händelser

- Pandemin har i hög grad påverkat måluppfyllelse och arbetsmiljö även under 2021, framför allt på grund av att fjärr- och distansundervisning har bedrivits periodvis, se vidare avsnitt *Verksamhetens påverkan med anledning av Corona*.
- Hedda Anderssongymnasiet startade hösten 2018 och har successivt utökat med fler gymnasieprogram, elever och medarbetare. Våren 2021 tog skolans första årskull studenten.
- För att kunna erbjuda ett utbud av vuxenutbildning som motsvarar arbetsmarknadens behov ges vuxenutbildning både i egen regi och genom upphandlade externa anordnare. Den 1 januari 2021 trädde nya avtal i kraft gällande gymnasial yrkesvuxenutbildning samt gymnasiala teoretiska kurser på distans.
- E-tjänster har utvecklats, exempelvis Resebidragsansökan och Den papperslösa skolstarten. Den sistnämnda utgörs av en webbsida som riktar sig till nya elever och vårdnadshavare på Lunds kommunala gymnasieskolor - "Skolstart gymnasiet" - med samlad information, e-tjänster och blanketter.
- Inom ramen för projektet "Klimatneutrala Lund 2030" genomfördes ett flertal "klimathack" där Lunds unga fick möjlighet att bidra med nya idéer på klimatomställningar. I april 2021 deltog 55 elever från Katedralskolan och Gymnasieskolan Spyken i ett digitalt klimathack med temat cirkulär ekonomi.
- Utbildningen ska enligt skollagen vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet (1 kap. 5 §). Utbildningsnämnden har över tid genomfört ett flertal insatser för att främja ett vetenskapligt förhållningssätt. Utbildningsnämnden har en stor andel lektorer jämfört med andra huvudmän samt även ett stort antal forskarutbildade lärare. För att bättre ta tillvara dessa lärares kompetens i kvalitetsarbetet samt för att öka attraktiviteten som arbetsgivare, beslutade utbildningsnämnden i juni 2021 att inrätta tjänster för praktikinära forskning. Tjänsterna finansieras dels med kommunala medel, dels med ett nytt riktat statsbidrag. Tjänsterna kan sökas av forskarutbildade lärare anställda i Utbildningsförvaltningen och innehåller under en tvåårsperiod med start hösten 2022.
- Under 2021 har Skolinspektionen påbörjat en tillsyn och två granskningar av utbildningsnämnden: en *riktad tillsyn* av Gymnasieskolan Vipan, en *regelbunden kvalitetsgranskning* på huvudmannanivå av det systematiska kvalitetsarbetet och det kompensatoriska uppdraget samt en *tematisk kvalitetsgranskning* av det strategiska arbetet med lärares kompetensutveckling inom vuxenutbildningen. De två förstnämnda fortsätter 2022, och den sistnämnda avslutades av Skolinspektionen i oktober 2021 med bedömningen att utbildningsnämnden har en god kvalitet inom samtliga områden som granskades.
- Under 2021 har ett digitalt ärendehanteringssystem för arbetet med anmälan, utredning och uppföljning av diskriminering och kränkande behandling i skolan (DF Respons) implementerats vid vuxenutbildningen och de kommunala gymnasieskolorna. DF respons har upphandlats gemensamt av

utbildningsförvaltningen och barn-och skolförvaltningen.

- Under 2021 har utbildningsnämnden tillsammans med barn- och skolnämnden påbörjat arbetet med att upphandla en ny skolplattform. Avtalen går ut för de tre största verksamhetssystemen Unikum, Vklass och Skola24, som används av skolpersonal, elever och vårdnadshavare.
- Utbildningsnämnden har beslutat att utveckla förvaltningens uppföljningsverktyg för att få bättre underlag till det kompensatoriska uppdraget på gymnasiet. Uppföljningsverktyget kompletteras med statistik över årskurs 9-betygen samt statistik över frånvaro på gymnasiet, som kommer att kunna analyseras i relation till betygsresultat. Arbetet påbörjades hösten 2021 (projekt Röda tråden).
- Regelbundet arrangeras fortbildning i syfte att utveckla utbildningen och organisationen, till största delen av och på skolorna. Årligen hålls en kompetensutvecklingsdag gemensam för alla medarbetare (Marsdagen). Den 8 mars 2021 erbjöds 22 föreläsningar/workshops på temat Hållbar utveckling och Internationella kvinnodagen i samarbete med Lunds universitet och Högskolrådet/Globala skolan. I januari genomfördes ett seminarium på temat Tillitsbaserad styrning och ledning med en föreläsning av fil. dr. och docent Louise Bringselius, och därefter tvärgruppsdiskussioner med chefer, fackliga företrädare och nämndsledamöter.

Risker med väsentlig påverkan på verksamheten

Pandemins påverkan på elever, medarbetare och verksamhet

Pandemin har haft stor påverkan på verksamheten även under 2021 vad gäller måluppfyllelse och arbetsmiljö. Se vidare avsnitt *Verksamhetens påverkan med anledning av Corona*.

Volymer inom vuxenutbildning

Vuxenutbildningen består till stor del av rättighetslagstiftad utbildning vilket innebär att kommunen ska erbjuda sökt utbildning inom rimlig tid. Hur många kommuninvånare som söker och när de gör det är svårt att prognostisera då det inte sammanfaller med befolkningsutveckling eller andra beräkningsbara grunder. Samtidigt finns ett behov av att erbjuda gymnasial yrkesutbildning, vilken inte omfattas av rättighetslagstiftningen, för att minska beroende av försörjningsstöd. Statsbidrag kan erhållas men det krävs en motfinansiering av kommunen.

Samverkan kring gymnasieutbildning

Samverkansavtalet kring fritt sök av gymnasieutbildning i Skåne och Västra Blekinge ger kommunen ett planeringsunderlag för gymnasieutbildning och därmed förutsättningar att bedriva ett stort antal kvalitativa gymnasieutbildningar med ekonomisk balans. Ett uppsagt avtal riskerar att minska förutsättningarna att erbjuda Lunds ungdomar samma utbud, både i Lund och i annan kommun. Utan komplett planeringsunderlag riskerar också Lunds kommunala gymnasieskolor att stå med tomma platser vilket skulle innebära en stor kostnad.

Lokaler

Våra verksamheters lokalutnyttjande är väldigt effektivt. De små marginalerna ger dock liten flexibilitet för förändringar och skapar svårigheter i samband med allt underhåll och alla anpassningar. Katedralskolan använder sedan ett antal år flera tillfälliga lokaler

som inte möter de behov undervisningen kräver. Ett flertal baracker har blivit mer än tillfälliga lösningar, som varken är tillfredställande ekonomiskt eller arbetsmiljömässigt. Att kunna samla den utspridda verksamheten bättre genom att återigen få tillgång till Parkskolan är därför av största vikt för skolan.

För ämnet idrott är tillgång och status på idrottsanläggningar särskilt utmanande. För Hedda Anderssongymnasiet finns ingen långsiktig lösning för var de ska ha sina idrottslektioner. Såväl Bollhuset som Högevallshallen har stora renoveringsbehov. EOS-hallen är trång, både avseende hall och omklädningsrum. Alla dessa utmaningar försvårar arbetet och skapar problem för den pedagogiska personalen. För eleverna motverkar undermåliga omklädningsrum lust till träning och närvaro vid lektioner, som är av vikt både för god hälsa och för att uppnå studiemässiga mål.

Brister i ventilation och temperatur är ett stort problem på flera enheter. Ventilationen är otillräcklig och svår att åtgärda i många av våra byggnader. Temperaturen är periodvis alldeles för hög och andra perioder alldeles för låg, vilket omöjliggör en fungerande undervisning. Miljöförvaltningen bedömer vid tillsyn återkommande att vi inte uppfyller lagkraven.

Kompetensförsörjning

Utmaningar inom personalområdet är att bibehålla och rekrytera medarbetare då konkurrensen om arbetskraften ökar vilket för med sig löneglidning och obalans i lönestruktur. Löneläget är ej i paritet med omkringliggande kommuner. Heltid som norm är en utmaning för förvaltningen, framförallt inom Kommunals område. Det saknas resurser för praktik för lärarstudenter (VFU) och introduktion av nyanställda.

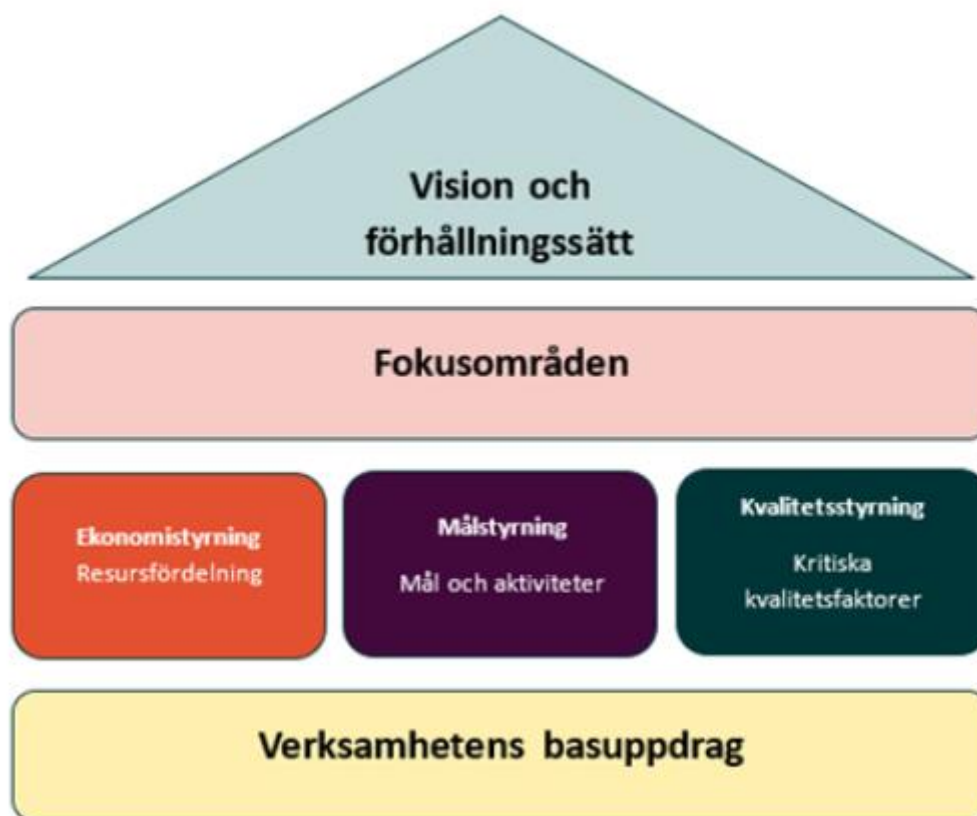
Fokus på frågor som inte ökar måluppfyllelsen

Kraven från interna och externa parter har ökat över tid, med risk för allt för stort fokus på frågor som inte ligger inom ramen för utbildningsnämndens uppdrag, och därmed inte ökar utbildningsnämndens måluppfyllelse av nationella och kommunala mål gällande god kvalitet, god arbetsmiljö och effektivitet.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Sättet vi styr och leder på ska säkerställa att vi använder våra resurser på ett effektivt sätt och tillhandahåller tjänster med hög kvalitet. Vårt styrsystem är "allt" som påverkar vad vi gör. Det är allt från vår lokala politik, vår organisering, omvärlden, medborgarens behov, besökarens behov, näringsidkarens behov, lagstiftning, myndighetskrav, överenskommelser och avtal, traditioner och vana, vår kultur och vårt ledarskap.

Lunds styrmodell kan liknas vid ett hus – med tak, ovanvåning, stomme och grund. Alla delar hänger samman och behövs för att få en fungerande styrning.

Taket är visionen - att Lund skapar framtiden med kunskap, innovation och öppenhet tillsammans med förhållningssätten Lyssna, Lära och Leda.

Ovanvåningen utgörs av fokusområden med mål, som beslutas av kommunfullmäktige och som ska arbeta i riktning mot visionen. Kommunfullmäktige fastställer också kommunövergripande program och planer som innehåller mål som nämnderna ska arbeta med. Kommunfullmäktige har även möjlighet att ge särskilda uppdrag direkt till en nämnd eller styrelse.

Stommen i Lunds styrmodell består av de tre parametrarna ekonomistyrning, målstyrning och kvalitetsstyrning, dessa följs upp genom ett antal rapporter såsom delårsrapporter, årsanalyser och kvalitetsrapport.

Det som i styrmodellen beskrivs som verksamhetens basuppdrag består dels av nämndernas uppdrag enligt de av kommunfullmäktige beslutade reglementena och dels av de lagar och förordningar som styr nämnden.

Styrmodellen kompletteras av en ledningsprocess med viktiga moment i planerings- och uppföljningsprocessen. Syftet med ledningsprocessen är att förse förtroendevalda och kommunledning med information om utfallet i verksamheten - för att säkerställa att organisationen arbetar effektivt för att uppnå organisationens målsättningar.

Ekonomistyrning

Ekonomistyrningen utgörs av en budget och en resursfördelningsmodell där kommunens finansiella mål formuleras. Det är kommunfullmäktige som fattar beslut om hur resurserna ska fördelas inom kommunen i den treåriga ekonomi- och verksamhetsplanen, EVP. Resursfördelningsmodellen är en princip för hur förvaltningarnas budgetar ska räknas upp utifrån volymförändringar. Genom budgeten

omsätts de politiska prioriteringarna till ramar för de olika nämndernas verksamhet. I verksamhetsplaner och internbudgetar anger nämnderna hur de ska fullgöra sin verksamhet och uppfylla målen under det kommande året. Nämnderna har ett ansvar att hantera förändringar inom ram.

Målstyrning och programstyrning

Målstyrningen

Lunds målstyrning beskriver kommunens målhierarki, det vill säga på vilken nivå i organisationen som olika typer av mål fastställs. I Lund använder vi en horisontell styrning där varje nivå i organisationen skapar sina egna mål utifrån den inriktning som satts av nivån "ovanför". Kommunfullmäktige fastställer fokusområden med mål. De fastställer också kommunövergripande program och planer som innehåller mål som nämnderna ska arbeta med. Fullmäktige har även möjlighet att ge särskilda uppdrag direkt till en nämnd eller styrelse. Nämnder och styrelser beslutar om sina utvecklingsmål i sina verksamhetsplaner och definierar själva vilka områden de vill prioritera för utveckling. Nämnderna ska förhålla sig till de gemensamma fokusområdena och besluta om utvecklingsmål som ska bidra till den gemensamma utvecklingen.

Hållbar utveckling

En viktig dimension i Lunds kommuns styrning är hållbarhet och hållbar utveckling. Målen och principerna för Lunds hållbara utveckling finns dels uttalade i kommunfullmäktiges fokusområden och mål, men är också reglerat och tydliggjort via *Lunds policy för Hållbar utveckling* med tillhörande styrdokument. Både i kommunfullmäktiges fokusområden och samt i policyn för hållbar utveckling tydliggörs kommunkoncernens förhållningssätt till Agenda 2030 och kopplingarna till de globala målen. Policyn konkretiseras i kommunens program och planer, där de två kommunövergripande styrdokumenterna *Program för ekologisk hållbar utveckling (Lundaeko)* och *Program för social hållbarhet*, ligger till grund för den årliga uppföljningen av måluppfyllelse via Lunds kommuns hållbarhetsredovisning. Hållbarhetsredovisningen är en bilaga till kommunens årsredovisning.

Kvalitetsstyrning

Kvalitetsstyrningen utgår från politiska fokusområden, från krav enligt speciallagstiftning samt från den självklara utgångspunkten att sätta de som kommunen är till för i centrum. Kvalitetsstyrningen styr och följer framför allt verksamheternas basuppdrag som i sin tur styrs av kommunens reglementen samt lagar och förordningar. Reglementena innehåller både gemensamma bestämmelser som gäller för samtliga styrelser och nämnder samt beskriver vilket specifikt ansvar varje enskild styrelse/nämnd har.

Basuppdragen följs genom uppföljning av nyckeltal och indikatorer som är kritiska för att verksamheten ska kunna leverera en god kvalitet. Dessa mäts sedan genom indikatorer som följs upp, analyseras, utvärderas och sedan används för att styra verksamheterna mot en god kvalitet. Resultat och utvärderingar sammanställs i olika nationella jämförelser och kvalitetsrapporter. Varje år redovisas kommunens gemensamma resultat i en kvalitetsrapport som svarar på: Hur går det för Lund?

Intern kontroll

Styr- och kontrollmiljö

Styr- och kontrollmiljön inom utbildningsnämnden präglas av en tydlig ansvarsfördelning mellan de olika enheterna och välfungerande rutiner. Intern kontroll finns inlagt i utbildningsnämndens årshjul. Det kommungemensamma nätverket ger stöd i, och leder utvecklingen av, arbetet med intern kontroll på kommunövergripande nivå. Verksamhetsplaneringsverktyget Stratsys ger stöd för struktur och rapportering.

När kontrollaktiviteter som ska granskas har antagits av utbildningsnämnden utser utbildningskansliets ledningsgrupp de som ska utföra själva granskningen, de uppföljningsansvariga, utifrån vilka områden som granskningen rör. Dessa utgör kansliets arbetsgrupp för intern kontroll under det år som granskningen sker och samordnas av en utvecklingsstrateg på utbildningskansliet.

Inom utbildningsförvaltningen samordnas, leds och utvecklas arbetet med intern kontroll av en utvecklingsstrateg. Denne sammanställer underlag och rapporter till utbildningsnämnden och sammankallar och leder utbildningsförvaltningens arbetsgrupper kopplade till intern kontroll.

Riskbedömning

Riskbedömning sker i utbildningsförvaltningens riskbedömningsgrupp.

Riskbedömningsgruppen består av representanter från samtliga enheter inom utbildningsförvaltningen. Gruppen har tidigare bestått av flera olika funktioner, bl.a. både administrativa chefer och rektorer, men under de senaste två åren har gruppen bestått av nästan uteslutande administrativa chefer. Under 2022 är tanken att riskbedömningsarbetet istället ska genomföras i ett annat forum, där fler skolledare deltar, för att på ett bättre sätt kunna fånga upp alla potentiella risker. Till detta tillfälle kommer även presidiet att bjudas in. Riskbedömningsgruppen inventerar risker utifrån processer och delprocesser. Av dessa risker sker sedan en avgränsning av sådant som är möjligt att granska inom ramen för den interna kontrollen, och slutligen görs ett urval av de risker som har fått högst riskvärden. Presidiet informeras därefter om de föreslagna riskerna med tillhörande kontrollaktiviteter, godkänner dessa eller ger förslag på andra, innan ärendet till slut går upp till beslut i nämnden i december.

Kontrollaktiviteter

Fördelningen mellan kommungemensamma och nämndspecifika kontrollaktiviteter i internkontrollplanen är rimlig. Två till tre nämndspecifika kontrollaktiviteter är en rimlig omfattning och verksamhetsnära processer prioriteras i den mån det går att göra rimliga avgränsningar för att en granskning ska gå att genomföra. Information och kommunikation ut till verksamheterna om kontrollaktiviteter och granskning sker via förvaltningens nyhetsbrev och genom direktinformation till förvaltningens ledningsgrupp.

Uppföljning och utvärdering

Eventuell uppföljning bestäms för varje kontrollaktivitet. Utvärdering av arbetet sker i samband med rapportering till nämnden.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Fokusområden

Lundaborna i fokus

Kommunfullmäktiges mål kopplat till fokusområdet utgörs av följande viljeinriktningar:

Kommunfullmäktigemål
<p>1. Alla Lundabor ska ha mesta möjliga inflytande över sina liv</p> <p>Genom tillgång till god utbildning ska alla arbetsföra Lundabor ges förutsättningar för att bli självförsörjande och även förväntas stå till arbetsmarknadens förfogande. Ingen ska begränsas av sociala eller kulturella strukturer i sina livsval.</p>
<p>2. I Lunds kommun skapas kvalitet som gör skillnad</p> <p>All service mot Lunds kommuns invånare, vare sig den utförs av kommunen själv eller av privata aktörer, ska både upplevas som och objektivt sett vara snabb, effektiv och av hög kvalitet. Då behöver vi kontinuerligt förnya och förfina våra arbetsätt, vara öppna för alternativa driftsformer och våga pröva nytt.</p>
<p>3. Lunds kommun ska vara den bästa kommunen att bo och leva i, särskilt för barn och unga</p> <p>Lunds kommun ska vara en trygg plats där vi planerar och bygger för alla skeenden av livet. Tillgängligheten ska vara god och antidiskrimineringsarbetet grundläggande. Utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter ska upplevas som stort och brett.</p>

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Mål 2021	Utfall 2021	Utfall 2020
Fullgöra det nationella kunskapsuppdraget med goda och förbättrade resultat, hög kvalitet och hög effektivitet Klarar målet	Genomsnittlig betygspoäng yrkesprogram 2500p (Siris)		13,7	13,2
	Medelvärde av elevernas självskattning som svar på frågan "Hur upplever du oftast din hälsa?" på en skala från 1-10. (LUNK, Gy år 2)		7	7,3
	Genomsnittlig betygspoäng högskoleförberedande program 2500p (Siris)		16	15,7
	Medelvärde av elevernas svar på påståendet "Jag upplever att jag har god balans i mitt liv mellan skola och fritid?" där "Stämmer mycket bra" motsvarar 4 och "Stämmer mycket dåligt" motsvarar 1. (LUNK, Gy år 2)		2,7	2,7
	Andel examen yrkesprogram 2500p (Siris)		90,8 %	88,2 %
	Indexvärde frågeområde "Trygghet" (Skolenkäten, Gy år 2)		8,6	8,3
	Andel examen högskoleförberedande program 2500p (Siris)		96,3 %	96,5 %
	Indexvärde frågeområde "Förhindra kränkningar" (Skolenkäten, Gy år 2)		7,3	7
	Andel med grundläggande högskolebehörighet yrkesprogram		29,5 %	27,9 %

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Mål 2021	Utfall 2021	Utfall 2020
	2500p (Siris)			
	Andel elever som nått målen för MYP åk 9 ISLK (ISLK statistik)		98 %	95 %
	Andel godkända betyg kurser på grundläggande nivå vuxenutbildning (Qlikview)		82,2 %	80,3 %
	Andel godkända betyg kurser på gymnasial nivå vuxenutbildning (Qlikview)		83,9 %	87,6 %
	Antal timmar till godkänt betyg i sfi 3 (Qlikview)		211	334
	Andel avbrott per kalenderår på grundläggande nivå på vuxenutbildningen (Qlikview)		15,7 %	17,6 %
	Andel avbrott per kalenderår på gymnasial nivå på vuxenutbildningen (Qlikview)		13,4 %	13,8 %
	Andel godkända i modersmålsämnet åk 9 (Qlikview)		98,8 %	96,2 %
	Andel godkända i modersmålskurserna sammanräknat gymnasieskolan åk 3 (Qlikview)		99,1 %	99,1 %
	Andel elever inom gymnasieskolan med ogiltig frånvaro över 10 %, hösttermin (Skola24)		4 %	4 %
	Andel elever inom gymnasieskolan med ogiltig frånvaro över 10 %, vårtermin (Skola24)		6 %	8 %
	Andel elever på ISLK med ogiltig frånvaro över 10 %, hösttermin (Skola24)		0 %	1 %
	Andel elever på ISLK med ogiltig frånvaro över 10 %, vårtermin (Skola24)		0 %	2 %
	Andel genomförda hälsobesök gymnasieskolorna totalt, läsår (Statistik från elevhälsan)		71 %	70 %
	Andel genomförda hälsobesök på ISLK, läsår (Statistik från elevhälsan)		100 %	100 %
	Andel elever som svarat att de röker tobak regelbundet (LUNK, gy år 2)		4 %	7 %
	Andel elever som svarat att de snusar regelbundet (LUNK, gy år 2)		12 %	10 %
	Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar två år efter fullföljd gymnasieutbildning, kommunala skolor (Kolada)		84,3 %	84,4 %
	Andel elever som svarat att de använder narkotika regelbundet (LUNK, Gy år 2)		1,4 %	1 %
	Andel ungdomar som studerar på högskola/universitet två år efter fullföljd gymnasieutbildning,		52,1 %	51,3 %

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Mål 2021	Utfall 2021	Utfall 2020
	kommunala skolor (Kolada)			
	Andel ungdomar som studerar på högskola/universitet två år efter fullföljd gymnasieutbildning, högskoleförberedande program kommunala skolor (Kolada)		59,1 %	59,6 %
	Andel ungdomar som studerar på annan studiemedelsberättigad utbildning än högskola två år efter fullföljd gymnasieutbildning, kommunala skolor (Kolada)		11,5 %	9,3 %
	Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden två år efter fullföljd gymnasieutbildning, kommunala skolor (Kolada)		20,7 %	23,8 %
	Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden två år efter fullföljd gymnasieutbildning, yrkesprogram kommunala skolor (Kolada)		55,7 %	60,1 %
	Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar två år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun (Kolada)		84,4 %	83,1 %
	Andel ungdomar som studerar på högskola/universitet två år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun (Kolada)		54,9 %	50,1 %
	Andel ungdomar som studerar på högskola/universitet två år efter fullföljd gymnasieutbildning, högskoleförberedande program hemkommun (Kolada)		62,8 %	58,7 %
	Andel ungdomar som studerar på annan studiemedelsberättigad utbildning än högskola två år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun (Kolada)		12,1 %	12 %
	Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden två år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun (Kolada)		17,4 %	21,1 %
	Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden två år efter fullföljd gymnasieutbildning, yrkesprogram hemkommun (Kolada)		56,9 %	50,6 %
	Andel ungdomar under 20 år, i Lunds kommun, inskrivna i det kommunala aktivitetsansvaret		5,3 %	6,4 %

Fullgöra det nationella kunskapsuppdraget med goda och förbättrade resultat, hög kvalitet och hög effektivitet

Utbildningsnämnden har följande mål och utvecklingsområden som kan kopplas till kommunfullmäktiges fokusområde *Lundaborna i fokus* med tillhörande kommunfullmäktigemål:

- Fullgöra det nationella kunskapsuppdraget med goda och förbättrade resultat, hög kvalitet och hög effektivitet.
 - Utvecklingsområde 1: Förbättra arbetet med att ge alla elever, utifrån

varje elevs förutsättningar, möjlighet att fullfölja sin utbildning och komma vidare till arbete eller fortsatta studier.

- Utvecklingsområde 2: Förbättra arbetet med att säkerställa trygghet och studiero för alla elever, genom ett välfungerande elevhälsoarbete och arbetsmiljöarbete.

Utbildningsnämnden hade generellt fortsatt god måluppfyllelse under läsåret 20/21 och verksamhetsåret 2021 jämfört med både tidigare år och riksgenomsnitt.

Utbildningsnämnden bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med skollagens bestämmelser, som innebär att alla nivåer i organisationen regelbundet följer upp verksamheten, identifierar utvecklingsområden och genomför åtgärder för ökad måluppfyllelse av kommunala och nationella mål, krav och riktlinjer (se dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet: dnr UN2021/0361 och dnr UN2021/1296). Pandemin har dock påverkat måluppfyllelsen negativt.

Förbättra arbetet med att ge alla elever, utifrån varje elevs förutsättningar, möjlighet att fullfölja sin utbildning och komma vidare till arbete eller fortsatta studier

Studieresultat gymnasieskolans nationella program

Gymnasiehuvudmannen Lunds kommun hade totalt ca 5 600 elever vid högskoleförberedande program och ca 900 elever vid yrkesprogram under 2021. Andel elever som tar examen och genomsnittlig betygspoäng vid de högskoleförberedande programmen har under många år varit väl över riksgenomsnittet. Läsåret 20/21 är måluppfyllelsen fortsatt god (andel examen 96,3 procent, genomsnittlig betygspoäng 16,0) jämfört med föregående år och riksgenomsnittet (andel examen 92,7 procent, genomsnittlig betygspoäng 15,1). Vid yrkesprogrammen har andel examen och genomsnittlig betygspoäng successivt ökat sedan läsåret 13/14 genom ett aktivt arbete, och är numera i nivå med riket. Läsåret 19/20 minskade andel examen marginellt och läsåret 20/21 ökade andel examen till den högsta nivån sedan det nya betygssystemet infördes (andel examen 90,8 procent, genomsnittlig betygspoäng 13,7). Samtidigt var det en högre andel elever vid yrkesprogram som inte slutförde sin utbildning läsåret 20/21 jämfört med tidigare läsår och elever i årskurs 1 och 2 på yrkesprogram läsåret 20/21 hade en lägre genomsnittlig betygspoäng jämfört med tidigare elevkullar. Den minskade måluppfyllelsen de två senaste läsåren bedöms bero på fjärr- och distansundervisningen.

Totalt sett tog en större andel flickor än pojkar examen (2 procentenheter) vid de kommunala gymnasieskolorna i Lund läsåret 20/21. Skillnaden har minskat över tid vad gäller andel examen, och läsåret 20/21 var det omvänt en högre andel pojkar vid yrkesprogram som tog examen (ca 3 procentenheter). Skillnaderna är mindre vid de kommunala gymnasieskolorna i Lund jämfört med riksgenomsnittet. När det gäller genomsnittlig betygspoäng för avgångselever har skillnaden varit relativt konstant över tid. Läsåret 20/21 hade flickor 16,0 och pojkar 15,2 i genomsnittlig betygspoäng vid de kommunala gymnasieskolorna i Lund. Det är en skillnad på 0,8 betygspoäng, jämfört med 1,4 betygspoäng i riket. Skillnaden är mindre vid de högskoleförberedande programmen (flickor 0,7 betygspoäng högre jämfört med 1,1 betygspoäng i riket), men marginellt större vid yrkesprogrammen (flickor 1,3 betygspoäng högre jämfört med 1,2 i riket). Vi har inte förklaringar till skillnaderna i studieresultat mellan pojkar och flickor i våra egna skolor. Forskning kring könsskillnader i studieprestationer visar att det finns flera samverkande orsaker. Förklaringar som frekvent lyfts fram är att kulturella och

sociala förväntningar resulterar i prestationsskillnader. Det är stor skillnad i könsfördelning mellan förvaltningens gymnasieskolor och program, och eftersom skolornas insatser för att stödja och stimulera eleverna att nå så långt som möjligt behöver svara upp mot elevernas behov, så behöver åtgärderna vara olika för olika elevgrupper.

De goda resultaten för de nationella gymnasieprogrammen bedöms bero dels på att utbildningen håller hög kvalitet med välutbildade lärare och god kvalitet på undervisning och stödinsatser, dels på att eleverna vid de högskoleförberedande programmen har goda och över tid allt bättre förutsättningar att klara utbildningen. Skolverket redovisar årligen statistik över tre bakgrundsfaktorer som har betydelse för studieresultaten: andel elever med högutbildade föräldrar, andel flickor samt andel elever med utländsk bakgrund. Vid yrkesprogrammen har två av dessa bakgrundsfaktorer försämrats över tid: andel med utländsk bakgrund har ökat från 14 procent läsåret 16/17 till 22 procent läsåret 20/21 och andel flickor har minskat från 42 till 37 procent under samma period. Andel elever med högutbildade föräldrar har varit relativt konstant.

Studieresultat gymnasieskolans introduktionsprogram

Lunds kommun hade under läsåret 20/21 ca 280 elever vid de fyra introduktionsprogrammen. Andel som övergår till ett nationellt gymnasieprogram (19 procent) och andel som tar gymnasieexamen inom 4 år (14,3 procent) har minskat över tid och är under genomsnittet för kommunala huvudmän som anordnar introduktionsprogram. Ett arbete har påbörjats med att identifiera orsaker till den lägre måluppfyllelsen, för att kunna sätta in åtgärder för ökad måluppfyllelse, och kommer fortgå under 2022 (se Utbildningsnämndens verksamhetsplan för 2022, dnr UN2021/1294).

Gymnasieelevers övergång till arbete och studier

Statistik gällande övergång till arbete och studier efter gymnasieskolan visar att ca 84 procent av avgångseleverna vid de kommunala gymnasieskolorna i Lund är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, jämfört med ca 81 procent i riket. Andelen har ökat över tid, både i Lund och i riket. Andelen som studerar på högskola eller universitet 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning (ca 52 procent) är över riksgenomsnittet (ca 35 procent), medan andel som är etablerade på arbetsmarknaden 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning (ca 21 procent) är under riksgenomsnittet (ca 35 procent). Vid de högskoleförberedande programmen är andel som studerar på högskola eller universitet (ca 59 procent) över riksgenomsnittet (ca 48 procent). Vid yrkesprogrammen är det ca 56 procent som är etablerade på arbetsmarknaden jämfört med riket ca 58 procent. Totalt sett är män i högre utsträckning än kvinnor etablerade på arbetsmarknaden och kvinnor har i högre utsträckning än män gått över till högskola/universitet, två år efter avslutad gymnasieutbildning.

Studieresultat Vuxenutbildningen i Lund

Vuxenutbildningen (både egenregi och externa utbildningsanordnare med avtal) hade totalt ca 6 000 elever och ca 15 800 kursdeltagare (en elev kan läsa flera kurser och räknas då som en kursdeltagare per kurs) under 2021. Det är en ökning jämfört med föregående år. Samtliga utbildningsformer (grundläggande nivå, gymnasial nivå och sfi) förutom lärvux hade en ökning av både antalet elever och antalet kursdeltagare. Det är

sannolikt en konsekvens av pandemin att fler har börjat studera inom vuxenutbildningen samt att fler befinner sig kvar i utbildning under en längre period.

Vid gymnasiala kurser vid Vuxenutbildningen i Lund var det 84 procent av eleverna som avslutade med godkända betyg 2021, jämfört med 88 procent föregående år och 88 procent även i riket. Andelen godkända på de gymnasiala kurserna med många elever, dvs. Svenska som andraspråk 1, Svenska som andraspråk 2, Svenska som andraspråk 3, Engelska 5 och Engelska 6, minskade jämfört med 2020.

Andel godkända vid grundläggande kurser var marginellt större jämfört med föregående år (2021 82 procent godkända, 2020 80 procent godkända), men mindre än riksgenomsnittet (88 procent). Av de grundläggande kurserna var det inom Engelska och Matematik som andelen minskade jämfört med föregående år (Engelska: 2021 70 procent, 2020 82 procent, Matematik: 2021 68 procent, 2020 77 procent). Däremot var det en större andel som fick godkänt betyg på kursen Svenska som andraspråk (2021 86 procent, 2020 80 procent), som har det största elevantalet av de grundläggande kurserna. Kvinnor får i högre utsträckning än män godkänt betyg (grundläggande nivå: kvinnor 83 procent, män 79 procent, gymnasial nivå: kvinnor 85 procent, män 82 procent).

Den kommunala vuxenutbildningen i svenska för invandrare (sfi) består av tre studievägar. Studieväg 1 vänder sig i första hand till personer med mycket kort studiebakgrund och studieväg 3 till dem som är vana att studera. Eleven läser till dess godkänt betyg har uppnåtts. Antal timmar till godkänt betyg vid sfi 3 har minskat jämfört med tidigare år. Samtidigt har antal betyg som sattes under året minskat. Av de elever som avbryter sfi är andelen som arbetar eller studerar högre än riket. Andel elever med kort utbildningsbakgrund inom sfi vid Komvux i Lund har ökat över tid och är nu i nivå med riksgenomsnittet (19 procent).

Generellt har elever inom vuxenutbildningen som läser på distans svårare att klara utbildningen än de som har närstudier. Vuxenutbildningen har under pandemin haft fjärr- och distansundervisning för störst andel elever under längst tid, av alla skolformer. Nationella studier gällande grundskole- och gymnasieutbildning visar att det är elever med sämre förutsättningar att klara utbildningen som har haft svårast att klara fjärr- och distansundervisningen. Samma mönster tycks gälla inom vuxenutbildningen: under pandemin har det tagit längre tid för elever vid sfi och vid grundläggande kurser att slutföra sina studier.

Studieresultat internationell utbildning

Den internationella för- och grundskolan International School of Lund Katedralskolan (ISLK) hade totalt ca 450 barn och elever och det internationella gymnasieprogrammet International Baccalaureate (IB) vid Katedralskolan hade ca 220 elever under 2021. Studieresultaten är goda vid både ISLK och IB över tid och jämfört med med riks- och världsgenomsnitt. Flickor har generellt högre betygssnitt än pojkar.

Studieresultat Modersmålscentrum i Lund

Modersmålscentrum i Lund tillhandahöll under läsåret 20/21 modersmålsstöd, modersmålsundervisning och/eller studiehandledning på sammanlagt 48 språk utifrån beställningar från kommunala, fristående och statliga för-, grund-, grundsär-, gymnasie- och gymnasiesärskolor samt vuxenutbildningen i Lunds kommun. Totalt fick 3 975 elever modersmålsundervisning och 243 studiehandledning från Modersmålscentrum i Lund. Den genomsnittliga betygspoängen i modersmålsämnet i årskurs 9 och på

gymnasiet (kommunala skolor) var över riksgenomsnittet läsåret 20/21. Flickor har generellt högre genomsnittlig betygspoäng än pojkar i modersmålsämnet.

Förbättra arbetet med att säkerställa trygghet och studiero för alla elever, genom ett välfungerande elevhälsoarbete och arbetsmiljöarbete

En förutsättning för att elever ska kunna inhämta kunskaper och värden samt utvecklas i skolan är att de är närvarande, känner trygghet och studiero samt mår bra. Skolans elevhälsoarbete syftar till att främja elevernas utveckling mot utbildningens mål och ska i första hand vara hälsofrämjande och förebyggande, och därefter även åtgärdande. Vidare ska skolan bedriva ett aktivt arbete mot diskriminering och kränkande behandling samt förebygga, utreda och åtgärda frånvaro. Skolan ska även bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete gällande elevernas arbetsmiljö; exempelvis ska varje skola ha elevskyddsombud.

Under pandemin ökade och förändrades behovet av elevhälsoinsatser. Förutom att det blev svårare för eleverna att klara kunskapskraven rapporterade skolorna även att många elever mårde sämre. Nationella studier visade också att elevernas mående påverkades negativt av fjärr- och distansundervisning. Utbildningsnämnden följer upp hur eleverna upplever utbildningen, bl.a. genom enkäterna LUNK (Lunds ungdomsenkät) och Skolenkäten (Skolinspektionens enkät). Resultatet för 2021 visar bland annat att eleverna på gymnasiet skattade sin hälsa lägre 2021 (7,0) än 2020 (7,3) (skala 1-10 där 10 är bäst), vilket är en statistiskt säkerställd skillnad. Det är dock samma nivå som 2019. Det är en större andel flickor som skattar sin hälsa lägre och det är en större andel flickor som uppger att de är stressade över undervisning och skoluppgifter efter skoltid. En förändring i LUNK 2021 jämfört med tidigare undersökningar är dock att en större andel pojkar på yrkesprogram uppger att de ofta är stressade av skolan och att de har en sämre balans mellan skola och fritid, vilket kan vara en konsekvens av att elever med sämre förutsättningar att klara utbildningen har haft det svårast under pandemin. Kommunstyrelsen beslutade i juni 2021 att möjliggöra en förstärkning av elevhälsan genom ett tilläggsanslag fr.o.m. läsårsstart hösten 2021 (dnr UN 2021/0257).

Skolenkäten genomfördes våren 2021 under en period när eleverna hade fjärr- och distansundervisning. Eleverna svarar bland annat på frågor om trygghet och studiero. När det gäller trygghet har samtliga enheter utom Hedda Anderssongymnasiet resultat i nivå med eller över riksgenomsnittet. Hedda Anderssongymnasiet har aktivt arbetat med att öka tryggheten på skolan. I Skolenkäten ställs även frågor gällande skolans arbete mot kränkande behandling. Samtliga skolor hade ett resultat högre än riksgenomsnittet, utom Gymnasieskolan Vipan och Hedda Anderssongymnasiet ligger fortsatt under riksgenomsnittet men högre än föregående läsår.

Samtliga enheter arbetar aktivt med att förebygga, utreda och åtgärda frånvaro. Statistiken över frånvaro på gymnasieskolan visar att en stor andel av eleverna har en frånvaro på 10 procent eller högre per termin. Vid en jämförelse mellan gymnasieskolans programtyper är, med ett fåtal undantag, andelen störst vid introduktionsprogrammen, därefter yrkesprogrammen och minst vid de högskoleförberedande programmen. Vid de nationella programmen är andelen generellt större på våren än på hösten. Detta mönster bröts dock vårterminen 2020 och vårterminen 2021, dvs. under pandemin, och vårterminen 2021 hade det lägsta värdet (25 procent) i tidsserien. Vid ISLK har andel elever med total frånvaro på 10 procent eller högre varierat mellan 11-15 procent per termin fram till vårterminen 2020 då

andelen ökade till 50 procent pga pandemin. Elever hölls hemma av vårdnadshavare under en längre period på grund av oro för smitta. Vårdnadshavarna informerades om skolplikten och konsekvenser av att hålla elever hemma, och eleverna kom därefter tillbaka till skolan. Även under läsåret 20/21 har dock den totala frånvaron varit högre än normalt, vilket främst beror på pandemirestriktionerna.

Utbildningsförvaltningen samarbetar systematiskt med barn- och skolförvaltningen, socialförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen kring gruppen barn och unga i Lunds kommun. Ett exempel är att våren 2021 startades ett arbete med att ta fram en samverkansmodell och aktiviteter gällande problematisk skolfrånvaro som kräver insatser från flera samhällsaktörer.

Kommunfullmäktiges särskilda uppdrag - Lundaborna i fokus

Nedan presenteras de särskilda uppdrag som nämnden fått av kommunfullmäktige, inom fokusområdet *Lundaborna i fokus*. I tabellen framgår vilka nämnder som ansvarar för uppdraget, periodens status och uppföljningskommentar per uppdrag.

Särskilda uppdrag	Ansvarig nämnd	Status
De elever som behöver större intellektuella utmaningar ska stimuleras och t.ex. ges möjlighet att studera i snabbare takt för att känna motivation för fortsatt lärande.	Utbildningsnämnden Barn- och skolnämnden	✓ Avslutad
<p>Av skollagen framgår att alla barn och elever ska få den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och i sin personliga utveckling, för att de utifrån sina förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling (3 kap. 2 § skollagen).</p> <p>Högpresterande elever ska stimuleras inom ramen för den ordinarie undervisningen. Vid gymnasieskolorna kan högpresterande elever även läsa i snabbare takt genom att skriva en prövning i en kurs, läsa snabbspår i matematik, läsa fortsättnings- och fördjupningskurser i flertalet ämnen samt på vissa program läsa universitetskurser. Utbildningsnämnden erbjuder även ett stort antal spetsprogram och särskilda varianter med fördjupning inom ett ämnesområde. IB-koncernens läroplaner innebär att eleverna kan välja att läsa kurser som Higher level (HL) eller Standard Level (SL).</p>		

Smartare Lund

Kommunfullmäktiges mål kopplat till fokusområdet utgörs av följande viljeinriktningar:

Kommunfullmäktigemål
<p>4. I Lund ska vi vara ledande inom innovation och skapande</p> <p>För oss betyder det att vi ska underlätta framväxt av livskraftiga företag av alla slag, men särskilt innovativa företag. Vi ska även bidra med tillvaratagandet av forskningsresultat.</p>
<p>5. Lunds kommun ska vara ledande inom miljö och klimat</p> <p>Teknik- och tillväxtperspektivet ska bidra till att Lunds kommun behåller en nationellt ledande position inom miljö- och klimatområdet. Detta ska präglade allt arbete Lunds kommun gör inom området.</p>
<p>6. Lunds kommun ska vara ett attraktivt och funktionellt besöksmål</p> <p>Vi ska vara den ledande aktören i arbetet med att attrahera fler till Lunds olika besöksmål. En del i detta är att koppla samman aktörer som skapar mervärde för besökaren.</p>

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Mål 2021	Utfall 2021	Utfall 2020
-------------------------	-------------	----------	-------------	-------------

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Mål 2021	Utfall 2021	Utfall 2020
Fullgöra det nationella kunskapsuppdraget med goda och förbättrade resultat, hög kvalitet och hög effektivitet Klarar målet	Genomsnittlig betygspoäng yrkesprogram 2500p (Siris)		13,7	13,2
	Medelvärde av elevernas självskattning som svar på frågan "Hur upplever du oftast din hälsa?" på en skala från 1-10. (LUNK, Gy år 2)		7	7,3
	Genomsnittlig betygspoäng högskoleförberedande program 2500p (Siris)		16	15,7
	Medelvärde av elevernas svar på påståendet "Jag upplever att jag har god balans i mitt liv mellan skola och fritid?" där "Stämmer mycket bra" motsvarar 4 och "Stämmer mycket dåligt" motsvarar 1. (LUNK, Gy år 2)		2,7	2,7
	Andel examen yrkesprogram 2500p (Siris)		90,8 %	88,2 %
	Indexvärde frågeområde "Trygghet" (Skolenkäten, Gy år 2)		8,6	8,3
	Andel examen högskoleförberedande program 2500p (Siris)		96,3 %	96,5 %
	Indexvärde frågeområde "Förhindra kränkningar" (Skolenkäten, Gy år 2)		7,3	7
	Andel med grundläggande högskolebehörighet yrkesprogram 2500p (Siris)		29,5 %	27,9 %
	Andel elever som nått målen för MYP åk 9 ISLK (ISLK statistik)		98 %	95 %
	Andel godkända betyg kurser på grundläggande nivå vuxenutbildning (Qlikview)		82,2 %	80,3 %
	Andel godkända betyg kurser på gymnasial nivå vuxenutbildning (Qlikview)		83,9 %	87,6 %
	Antal timmar till godkänt betyg i sfi 3 (Qlikview)		211	334
	Andel avbrott per kalenderår på grundläggande nivå på vuxenutbildningen (Qlikview)		15,7 %	17,6 %
	Andel avbrott per kalenderår på gymnasial nivå på vuxenutbildningen (Qlikview)		13,4 %	13,8 %
	Andel godkända i modersmålsämnet åk 9 (Qlikview)		98,8 %	96,2 %
	Andel godkända i modersmålskurserna sammanräknat gymnasieskolan åk 3 (Qlikview)		99,1 %	99,1 %
	Andel elever inom gymnasieskolan med ogiltig frånvaro över 10 %, hösttermin (Skola24)		4 %	4 %
	Andel elever inom gymnasieskolan med ogiltig frånvaro över 10 %, vårtermin		6 %	8 %

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Mål 2021	Utfall 2021	Utfall 2020
	(Skola24)			
	Andel elever på ISLK med ogiltig frånvaro över 10 %, hösttermin (Skola24)		0 %	1 %
	Andel elever på ISLK med ogiltig frånvaro över 10 %, vårtermin (Skola24)		0 %	2 %
	Andel genomförda hälsobesök gymnasieskolorna totalt, läsår (Statistik från elevhälsan)		71 %	70 %
	Andel genomförda hälsobesök på ISLK, läsår (Statistik från elevhälsan)		100 %	100 %
	Andel elever som svarat att de röker tobak regelbundet (LUNK, gy år 2)		4 %	7 %
	Andel elever som svarat att de snusar regelbundet (LUNK, gy år 2)		12 %	10 %
	Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar två år efter fullföljd gymnasieutbildning, kommunala skolor (Kolada)		84,3 %	84,4 %
	Andel elever som svarat att de använder narkotika regelbundet (LUNK, Gy år 2)		1,4 %	1 %
	Andel ungdomar som studerar på högskola/universitet två år efter fullföljd gymnasieutbildning, kommunala skolor (Kolada)		52,1 %	51,3 %
	Andel ungdomar som studerar på högskola/universitet två år efter fullföljd gymnasieutbildning, högskoleförberedande program kommunala skolor (Kolada)		59,1 %	59,6 %
	Andel ungdomar som studerar på annan studiemedelsberättigad utbildning än högskola två år efter fullföljd gymnasieutbildning, kommunala skolor (Kolada)		11,5 %	9,3 %
	Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden två år efter fullföljd gymnasieutbildning, kommunala skolor (Kolada)		20,7 %	23,8 %
	Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden två år efter fullföljd gymnasieutbildning, yrkesprogram kommunala skolor (Kolada)		55,7 %	60,1 %
	Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar två år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun (Kolada)		84,4 %	83,1 %
	Andel ungdomar som studerar på högskola/universitet två år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun (Kolada)		54,9 %	50,1 %
	Andel ungdomar som studerar på högskola/universitet två år efter fullföljd gymnasieutbildning, högskoleförberedande program		62,8 %	58,7 %

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Mål 2021	Utfall 2021	Utfall 2020
	hemkommun (Kolada)			
	Andel ungdomar som studerar på annan studiemedelsberättigad utbildning än högskola två år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun (Kolada)		12,1 %	12 %
	Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden två år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun (Kolada)		17,4 %	21,1 %
	Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden två år efter fullföljd gymnasieutbildning, yrkesprogram hemkommun (Kolada)		56,9 %	50,6 %
	Andel ungdomar under 20 år, i Lunds kommun, inskrivna i det kommunala aktivitetsansvaret		5,3 %	6,4 %

Utfallen i tabellen ovan redovisas under rubriken "Lundaborna i fokus" men finns även med under denna rubrik då resultaten även bidrar till detta kommunfullmäktigemål.

Fullgöra det nationella kunskapsuppdraget med goda och förbättrade resultat, hög kvalitet och hög effektivitet

Utbildningsnämnden har följande mål som kan kopplas till kommunfullmäktiges fokusområde *Smartare Lund* och kommunfullmäktigemålet *I Lund ska vi vara ledande inom innovation och skapande*:

- Fullgöra det nationella kunskapsuppdraget med goda och förbättrade resultat, hög kvalitet och hög effektivitet.

Utbildningsnämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet om innovation och skapande genom skollagens bestämmelser om systematiskt kvalitetsarbete (4 kap. 3-8 §§). Syftet är att säkerställa verksamhetens kvalitet och likvärdighet. Skolverkets definierar kvalitet inom utbildningsväsendet som en samlingsbeteckning för hur väl verksamheten uppfyller nationella mål, svarar mot nationella krav och riktlinjer, uppfyller andra uppsatta mål, krav och riktlinjer förenliga med de nationella målen (t.ex. kommunala mål) samt kännetecknas av en strävan till förnyelse och ständiga förbättringar utifrån rådande förutsättningar (Skolverkets allmänna råd 2012:98, s. 45). Det innebär att medarbetare och chefer på varje nivå i organisationen regelbundet utvärderar verksamheten, identifierar utvecklingsbehov samt utformar och genomför åtgärder för högre måluppfyllelse av nationella och kommunala mål. Utbildningsnämnden har därför en välfungerande utvecklingsorganisation och processer som främjar innovation och skapande.

Program för ekologisk hållbar utveckling och läroplansbestämmelserna om hållbar utveckling

Utbildningsnämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet gällande miljö och klimat dels genom miljöledningsarbetet för att uppfylla målen i Lunds kommuns program för ekologisk hållbar utveckling (Lundaeko II), dels genom att hållbar utveckling är en del av läroplansuppdraget. Av läroplanen för gymnasieskolan framgår att ett miljöperspektiv ska tas upp i undervisningen och att det "ska ge eleverna insikter så att de kan dels själva medverka till att hindra skadlig miljöpåverkan, dels skaffa sig ett personligt förhållningssätt till de övergripande och globala miljöfrågorna. Undervisningen ska belysa hur samhällets funktioner och vårt sätt att leva och arbeta

kan anpassas för att skapa hållbar utveckling." (Förordning (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan, s.7). Läs mer om utbildningsnämndens arbete inom detta område under rubriken *Ekologisk hållbarhet*.

Kommunfullmäktiges särskilda uppdrag - Smartare Lund

Nedan presenteras de särskilda uppdrag som nämnden fått av kommunfullmäktige, inom fokusområdet *Smartare Lund*. I tabellen framgår vilka nämnder som ansvarar för uppdraget, periodens status och uppföljningskommentar per uppdrag.

Särskilda uppdrag	Ansvarig nämnd	Status
Verka för att implementera, men även bidra till forskning och utveckling av välfärdsteknik som gör att framtidens välfärd blir mindre personalintensiv.	Vård- och omsorgsnämnden Utbildningsnämnden Barn- och skolnämnden	✓ Avslutad
<p>Begreppet välfärdsteknik syftar på "digital teknik som bidrar till ökad livskvalitet för äldre personer och personer med funktionsnedsättning" (Socialstyrelsen: https://www.socialstyrelsen.se/utveckla-verksamhet/e-halsa/valfardsteknik/). Exempel på välfärdsteknik är digitala trygghetslarm, natttillsyn via kamera, medicinpåminnare, gps-larm och liknande. För att bidra till en mindre personalintensiv och mer effektiv välfärd är digitalisering och automation andra viktiga verktyg.</p> <p>Utbildningsnämnden och dess förvaltning har flera pågående processer gällande digitalisering och automation, utifrån den digitala färdplan som tagits fram, exempelvis Den papperslösa skolstarten, Resebidragsansökan (buss, tåg) och andra e-tjänster. Utvecklingsarbetet kommer att resultera i minskad administration, förenklad hantering och bättre service till elever och vårdnadshavare. Färdplanen revideras kontinuerligt inom det kommunövergripande initiativet avseende objektsförvaltning.</p>		

Organisationen Lund

Kommunfullmäktiges mål kopplat till fokusområdet utgörs av följande viljeinriktningar:

Kommunfullmäktigemål
<p>7. Lunds kommun ska vara en modern och attraktiv arbetsgivare</p> <p>Lunds kommun ska attrahera och ta tillvara kompetens, bland annat genom att skapa fler karriärvägar. Lunds kommun ska upplevas som en bra arbetsgivare bland annat genom att utveckla sitt anställningserbjudande.</p> <p> Klarar målet</p>
<p>8. Vi vill uppmuntra nytänkande och en stark innovationskultur i organisationen.</p> <p>Organisationen ska arbeta med att hålla låg kostnad per produktionsenhet, samtidigt som kommunen vågar testa nytt och uppmuntrar innovation.</p>

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Mål 2021	Utfall 2021	Utfall 2020
<p>Vara en attraktiv arbetsgivare för såväl befintlig som framtida personal.</p> <p> Klarar målet</p>	Medelvärde av antalet sökande på lärartjänster inom kategorin "Lärare gymnasiet allmänna ämnen", per läsår		29	29
	Medelvärde av antalet sökande på lärartjänster inom kategorin "Lärare gymnasiet yrkesämnen", per läsår		13	10
	Medelvärde av antalet sökande på lärartjänster inom kategorin "Lärare praktiska/estetiska ämnen", per läsår		0	15
	Medelvärde av antalet sökande på lärartjänster inom kategorin "Speciallärare", per läsår		10	6
	Medelvärde av antalet sökande på lärartjänster inom kategorin		41	15

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Mål 2021	Utfall 2021	Utfall 2020
	"Specialpedagog", per läsår			
	Medelvärde av antalet sökande på lärartjänster inom kategorin "SFI-lärare", per läsår		0	43
	Medelvärde av antalet sökande på lärartjänster inom kategorin "Modersmåls lärare", per läsår		8	15
	Total personalomsättning (%), årligen		7 %	6 %
	Total sjukfrånvaro (%), årligen		3,9 %	4,1 %
	Andel lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne		94 %	94 %

*Inga utannonserade tjänster under läsåret 2020/2021

Vara en attraktiv arbetsgivare för såväl befintlig som framtida personal

Utbildningsnämnden har följande mål som kan kopplas till kommunfullmäktiges fokusområde *Organisationen Lund* med tillhörande kommunfullmäktigemål:

- Vara en attraktiv arbetsgivare för såväl befintlig som framtida personal

För att kunna hålla en god kvalitet på undervisningen är det viktigt att vara en attraktiv arbetsgivare. Detta för att både kunna attrahera och behålla de mest kompetenta lärarna. Utbildningsförvaltningen har tillsammans med de fackliga organisationerna förtydligat lärarens uppdrag, för att skapa god arbetsmiljö, god kvalitet och vara en attraktiv arbetsgivare. Förvaltningen har långvarigt samarbete med Lunds universitets för kompetensutvecklingsinsatser, och senaste året även med lärarutbildningen i Lund för samarbete i forskningsprojekt och genom att våra lärare undervisar på lärarutbildningen. Utmaningar inom området är att rekrytera och behålla medarbetare och chefer med god kompetens, trots hög andel elever per medarbetare och hög andel medarbetare per chef samt brist på lärare, skolledare m fl.

När det gäller söktrycket på våra utannonserade lärartjänster, som kan ses som ett mått på vår attraktivitet som arbetsgivare, mäts dessa per läsår men statistiken finns ännu inte tillgänglig för nuvarande läsår. Vad gäller läsåret 2020/21 har utbildningsförvaltningen generellt sett haft ett gott söktryck på utannonserade tjänster avseende lärargrupperna.

Ekonomi

Kommunfullmäktiges mål kopplat till fokusområdet utgörs av följande viljeinriktningar:

Kommunfullmäktigemål
<p>9. Lunds kommun ska ha långsiktigt hållbar ekonomi</p> <p>Välfärdens långsiktiga finansiering ska tryggas genom överskott och lågt risktagande. Kostnadsutvecklingen ska som helhet vara lägre än intäktsutvecklingen.</p>

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Mål 2021	Utfall 2021	Utfall 2020
-------------------------	-------------	----------	-------------	-------------

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Mål 2021	Utfall 2021	Utfall 2020
Ansvarsfullt hushålla med resurserna genom att hålla en budget i balans.	Ekonomiskt resultat mnkr			***

Utbildningsnämnden har inom kommunfullmäktiges fokusområde *Ekonomi* valt att anta samma mål som kommunfullmäktige, dvs. *Ansvarsfullt hushålla med resurserna genom att hålla en budget i balans*, vilket innebär ett nollresultat på helårsbasis.

För helåret 2021 är resultatet +7,9 mnkr. Respektive enhet inom förvaltningen har haft en god ekonomisk kontroll under året trots pandemi och därmed extraordinära omständigheter. Anpassningar har gjorts för att såväl hushålla med resurser som bibehålla en ekonomi i balans.

Resultat och ekonomisk ställning

Resultat

Resultaträkning (431)

(Mnkr)	Budget 2021	Utfall 2021	Utfall 2020
Intäkter	1 017,3	1 164,6	1 721,4
Kostnader	-1 674,8	-1 814	-2 351,6
Avskrivningar	-7,4	-7,6	-7,3
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-665	-657	-637,5
Finansiella kostnader	0	0	0
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-665	-657,1	-637,5
Kommunbidrag	665	665	645,9
Nämndsbidrag/Resursfördelning	0	0	
RESULTAT	0	7,9	8,4

Analys av resultatet

För helåret 2021 är resultatet +7,9 mnkr. Respektive enhet inom förvaltningen har haft en god ekonomisk kontroll under ett år med pandemi och extraordinära omständigheter. På samma sätt som inom andra områden har anpassningar gjorts på det ekonomiska området.

I resultatet ingår särredovisade kostnader kopplade till Corona-pandemin på 2,5 mnkr att jämföra med 2020 års motsvarande siffra på 4,9 mnkr. Dessa siffror ger dock inte en komplett bild av pandemins ekonomiska påverkan då intäktsbortfall och kostnadssänkningar inte särredovisas. Med de extra förstärkningar förvaltningen fått i form av såväl den så kallade skolmiljarden som extra kommunal tilldelning, har 2021 års resultat påverkats mer positivt än negativt av pandemin, då budgeterade kostnader tyvärr uteblivit.

Resultat per verksamhetsområde

Anslagsområde	Resultat	Resultat
	2021	2020
Utbildningsnämnd	606	534
Utbildningskansli	-238	1 337
Utbildningsförv gemensamt	1 425	1 534
Gemensamma enheter totalt	1 793	3 405
Gymnasieskola gemensamt	8 526	7 048
Katedralskolan	163	684
Polhemskolan	458	189
Spyken	277	1 378
Vipan	70	493
Hedda Andersson Gymnasie	-5 530	-6 831
Gymnasieskola totalt	3 964	2 961
Vuxenutbildning gemensamt	5 341	-2 067
Komvux Gastelyckan	104	913
Vuxenutbildning totalt	5 445	-1 154
Modersmålsverksamhet	39	1 207
Fristående förskola & skola	-4 192	-1 083
ISLK	354	2 175
Internationell skola gemensamt	540	885
Övrig verksamhet totalt	-3 259	3 184
Utbildningsnämnden totalt	7 943	8 395

Gemensamma enheter - Utfall +1,8 mnkr

Den positiva avvikelserna förklaras främst av ett överskott inom utbildningsförvaltningens gemensamma kostnader där personalomställning och avgångsvederlag varit lägre än budgeterat samt att medel avsatta för fortbildning av skolledare inte kunnat genomföras som planerat, på grund av pandemin. Förändringen i resultat mot föregående år på utbildningskansliet beror på att vi under 2020 hade ett antal tillfälliga vakanser, medan vi 2021 istället har haft högre kostnader kopplade till pandemi och överlappande tjänster då någon slutat och annan börjat.

Gymnasieskola & gymnasiesärskola - Utfall +4,0 mnkr

Totalt för området redovisas ett överskott, av detta kan 2,6 mnkr hänvisas till gymnasieskola och 1,4 mnkr till gymnasiesärskola.

Under 2021 fick verksamhetsområdet extra tilldelningar från staten i form av den så kallade "skolmiljarden" 4,2 mnkr samt från kommunen 1 mnkr för förstärkning elevhälsa kopplat till pandemin och 1 mnkr för att komma igång tidigt och hantera negativa pandemieffekter. Dessa förstärkningar har i samråd med förvaltningens enheter fördelats efter behov och använts på olika sätt på olika enheter.

Gymnasieskola gemensamt

Gymnasieskola gemensamt innefattar finansiering av elevpeng för elever från Lund, köp och försäljning av elevplatser från/till annan huvudman samt gemensamma kostnader som elevresor, inackorderingsbidrag mm. Den positiva avvikelserna på 8,5 mnkr beror på två större avvikelser, den ena är drygt 50 färre lundaelever än budgeterat, den andra är

lägre lokalhyra än budgeterat, vilket beror på ny hyresmodell som gjorde budgetering svårare än tidigare.

Gymnasieskola i egen regi

Av våra fem gymnasieskolor har samtliga utom Hedda Anderssongymnasiet en ekonomi i balans.

Hedda Anderssongymnasiet har förbättrat sitt resultat mot 2020, men redovisar trots det ett underskott på -5,5 mnkr. Skolan är under uppbyggnad och växer i elevantal varje läsår. HT20 hade skolan 435 elever, HT21 510 elever och prognos för HT22 är 620 elever. Under uppbyggnadsfasen arbetas med planering för framtiden. Kostnader uppstår därmed innan eleverna är på plats. Till detta kommer omkostnader i form av läromedel och utrustning, som ännu inte finns att återanvända från tidigare årskurser. Redan vid årets första prognostillfälle förutsågs ett negativt resultat för 2021. Skolans resultat förväntas förbättras kommande år, men inte förrän skolan är på plats i nybyggda Hedda Anderssongymnasiet och i full drift, bedöms skolan ha en ekonomi helt i balans.

Vuxenutbildning - Utfall +5,4 mnkr

Vuxenutbildningen omfattar utbildning i såväl egen regi på Komvux som på upphandlade enheter.

Under 2021 fick Vuxenutbildningen en extra tilldelning från kommunen på 1 mnkr för att komma igång tidigt och hantera negativa pandemieffekter. För vuxenutbildningen beslutade utbildningsnämnden att de föreslagna extra resurserna skulle bidra till att öka genomströmningen av eleverna, korta köer vid utökat antal sökande samt möjliggöra investeringar i digitala hjälpmedel. Komvux fick också ett statsbidrag på 3,1 mnkr som använts för att driva Lärcentrum Kompassen där elever får olika sorters stöd för att lättare klara sina studier.

Komvux har en ekonomi i balans.

Efter ett par års större negativa resultat inom upphandlad vuxenutbildning, redovisas 2021 istället ett större plusresultat. Merparten av det förklaras av att ett statsbidrag som avsåg medfinansiering av gymnasiala yrkesutbildningar istället för att delfinansieras ändrades till att täcka hela kostnaden, även de 30% kommunen ursprungligen skulle stå för, vilket vi fick kännedom sent om på året. Andra förklaringar till resultatet är tidigare års genomförda åtgärder för att få en ekonomi i balans, samt under året förbättrade ekonomiska uppföljningar. Nettokostnaden för SFI är fortsatt hög på grund av minskade statsbidrag.

Övrig verksamhet - Utfall -3,3 mnkr

Modersmål

Enheten modersmål bedriver modersmålsundervisning och studiehandleddning för elever inom såväl BSF som UF. Ekonomin är i balans, men trenden med en minskad efterfrågan på beställning av studiehandleddning har fortsatt 2021. Kombinationen av dessa två delar av verksamheten hjälper till att få en fungerade schemaläggning för lärarna. Ett framgångsrikt arbete har gjort att ekonomin 2021 är i balans trots denna förskjutning mellan andel modersmålsundervisning respektive handledning.

Fristående förskola och skola

Bland övriga verksamheter är det enbart Fristående förskola och skola som inte har en ekonomi i balans utan ett större underskott som 2021 uppgick till -4,2 mnkr. Utfallet

förklaras av att kostnaden för särskilt stöd till fristående enheter varit betydligt är högre än budgeterat. Dessa kostnader har tyvärr överstigit budget under ett flertal år, men underskottet är detta år högre än något tidigare år.

Internationell skola

Ekonomi för internationell skola är i balans. Det överskott som finns för ISLK, skolan i egen regi, är även i år kopplat till utebliven fortbildning som är förlagd utomlands och en stor utbildningsskuld finns nu på personalsidan.

Investeringar

Investeringsredovisning

(Mnkr)	Budget 2021	Utfall 2021	Utfall 2020
Inventarier, fordon	-7,5	-6,8	-11,3
TOTALT	-7,5	-6,8	-11,3

Analys av investeringar

Utbildningsnämndens investeringsram för 2021 bestod av årligt anslag till undervisningsinventarier på 6 mnkr samt inventarier för om- och tillbyggnadsprojekt för Campus Vippan respektive Hedda Anderssongymnasiet på sammanlagt 1,5 mnkr.

Att inte hela den tilldelade investeringsramen använts förklaras av leveransproblem framför allt rörande datorbeställningar. Detta i kombination med bristande information om förväntade justerade leveranstider, gjorde att omprioriteringar till andra välbehövliga investeringsbehov blev mycket svåra att göra.

Utbildningsnämnden önskar att inte använd investeringsbudget på 0,7 mnkr överförs som en extra tilldelad investeringsbudget 2022, då enheterna inte själva kunnat påverka planeringen av sina investeringar.

Väsentliga personalförhållanden

Antal anställda, årsarbetare och arbetad tid

Antal anställda

Antal månadsavlönade (tillsvidareanställda och visstidsanställda) per den 31 december 2021.

Antal tillsvidareanställda

	31 dec 2021	31 dec 2020	31 dec 2019
Tillsvidareanställda kvinnor	713	715	695
Tillsvidareanställda män	345	335	332
Tillsvidareanställda totalt	1 058	1 050	1 027

Antal visstidsanställda

	31 dec 2021	31 dec 2020	31 dec 2019
Visstidsanställda kvinnor	135	129	127
Visstidsanställda män	91	86	93
Visstidsanställda totalt	226	215	220

Antal årsarbetare

Summerade sysselsättningsgrader (två personer som arbetar 50% blir en 1 årsarbetare och en person som arbetar 100% blir också en årsarbetare), uppdelat på tillsvidareanställda och visstidsanställda med månadslön, per den 31 december 2021.

Antal tillsvidareanställda, omräknat till årsarbetare

	31 dec 2021	31 dec 2020	31 dec 2019
Tillsvidareanställda kvinnor	678	675	657
Tillsvidareanställda män	331	323	320
Tillsvidareanställda totalt	1 009	998	977

Antal visstidsanställda, omräknat till årsarbetare

	31 dec 2021	31 dec 2020	31 dec 2019
Visstidsanställda kvinnor	104	94	87
Visstidsanställda män	64	61	67
Visstidsanställda totalt	168	155	155

Arbetad tid (omräknat till årsarbeten)

Tabellerna visar hur många faktiska arbetade timmar (tillsvidare- och visstidsanställda) som registrerats under 2021 dividerat med vedertaget mått för hur många timmar en heltidsanställd i genomsnitt arbetar under ett år (1700 timmar).

Faktiskt arbetad tid omräknad till årsarbeten, tillsvidareanställda

	Jan - dec 2021	Jan - dec 2020	Jan - dec 2019
Faktiskt arbetad tid / 1700, tillsvidareanställda kvinnor	487	485	457
Faktiskt arbetad tid / 1700, tillsvidareanställda män	271	264	263
Faktiskt arbetad tid / 1700, tillsvidareanställda	758	749	720

Faktiskt arbetad tid omräknad till årsarbeten, visstidsanställda

	Jan - dec 2021	Jan - dec 2020	Jan - dec 2019
Faktiskt arbetad tid / 1700, visstidsanställda kvinnor	86	82	91
Faktiskt arbetad tid / 1700, visstidsanställda män	59	62	69
Faktiskt arbetad tid / 1700, visstidsanställda	145	144	160

Faktiskt arbetad tid omräknad till årsarbeten, tillsvidare- och visstidsanställda

	Jan - dec 2021	Jan - dec 2020	Jan - dec 2019
--	----------------	----------------	----------------

	Jan - dec 2021	Jan - dec 2020	Jan - dec 2019
Faktiskt arbetad tid/ 1700, kvinnor	573	567	548
Faktiskt arbetad tid / 1700, män	330	326	332
Faktiskt arbetad tid / 1700	903	893	880

Analys av antal anställda, årsarbetare och arbetad tid

Antalet anställda ligger på ungefär samma nivå som motsvarande period föregående år. I samband med Hedda Andersson-gymnasiets uppbyggnad förväntas antalet anställda öka de närmast kommande åren.

Arbetad tid för året visar på en ökning, vilket kan förklaras med totalt ökat antal anställda.

Personalomsättning

Tabellen visar antal tillsvidareanställda som slutat under 2021 dividerat med antal tillsvidareanställda totalt per den 31 december 2021.

Personalomsättning

Jan - dec 2021			Jan - dec 2020			Jan - dec 2019		
Kvinnor Dec 2021	Män Dec 2021	Totalt Dec 2021	Kvinnor Dec 2020	Män Dec 2020	Totalt Dec 2020	Kvinnor Dec 2019	Män Dec 2019	Totalt Dec 2019
9%	5%	7%	6%	6%	6%	10%	8%	9%

Personalomsättning utvalda yrkesgrupper

Yrkesgrupper	Jan - dec 2021	Jan - dec 2020	Jan - dec 2019
Skolsköterska	20 %	20 %	18 %
Skolkurator	11 %	5 %	21 %
Elevassistent	17 %	10 %	14 %
Lärare gymnasiet	3 %	7 %	6 %
Speciallärare	13 %	14 %	7 %

Personalomsättningen för utbildningsförvaltningen har varit relativt låg senaste åren, och för 2021 är siffran 7 %. Till viss del kan den relativt låga personalomsättningen bero på pandemiläget och att våra medarbetare i mindre utsträckning vill byta arbetsgivare i dessa osäkra tider. Dock kan konstateras att siffran inte är avsevärt mycket lägre än före pandemin, då den låg runt 9 % flera år i följd.

När det gäller elevvårdspersonal som skolsköterska ser vi däremot en fortsatt hög personalomsättning även för 2021. Detta kan bero på att efterfrågan på denna yrkeskategori har ökat de senaste åren. Många möjligheter på arbetsmarknaden påverkar högst sannolikt att man söker sig vidare till en ny arbetsgivare. Lönen är också en konkurrensfaktor där yrkesgruppen kan få möjlighet till högre lön hos andra arbetsgivare än Lunds kommun. När det gäller skolkuratorer fluktuerar siffran mer över åren, men då det är en liten personalgrupp påverkar en uppsägning siffran mycket.

Personalomsättning bland elevassistenter ligger på en stadigt hög nivå. Elevassistent är ofta ett genomgångsyрке.

Speciallärare har en mycket god arbetsmarknad. Under de närmaste åren förväntas

stora pensionsavgångar och det har under de senaste åren genomförts flera politiska satsningar för att öka antalet speciallärare i det svenska skolväsendet. Även nya regler om behörighet för att få undervisa i särskolan har medfört att efterfrågan på utbildade speciallärare med specialisering mot utvecklingsstörning ökat.

Vad gäller personalkategorin gymnasielärare (innefattar gymnasielärare allmänna ämnen, gymnasielärare praktisk/estetiska ämnen och yrkeslärare) är en personalomsättning på 3% låg,

När det gäller att hålla personalomsättningen nere arbetar utbildningsförvaltningen med de kommungemensamma riktlinjer som tagits fram avseende en god introduktion för nya medarbetare. Det kommungemensamma arbetet med arbetsgivarprofilering är också ett led i att på sikt få ännu fler sökande till våra utannonserade tjänster.

Det är också viktigt att ta till sig sådant som framkommer från avgångsenkäterna för att se vad som kan förbättras framöver.

Heltid som norm

Tabellen visar hur stor andel av de månadsavlönade som hade en sysselsättningsgrad på 100% per den 31 december 2021.

Andel heltidsanställda

31 dec 2021			31 dec 2020			31 dec 2019		
Kvinnor Dec 2021	Män Dec 2021	Totalt Dec 2021	Kvinnor Dec 2020	Män Dec 2020	Totalt Dec 2020	Kvinnor Dec 2019	Män Dec 2019	Totalt Dec 2019
75%	78%	76%	74%	77%	75%	74%	78%	75%

Andel heltidsanställda utvalda yrkesgrupper

Yrkesgrupper	31 dec 2021	31 dec 2020	31 dec 2019
Elevassistenter	18 %	29 %	21 %
Lokalvårdare	70 %	80 %	68 %
Vaktmästare	84 %	78 %	80 %

Andelen heltidsanställda har ökat något från föregående år, från 75 % år 2019 och 2020 till 76 % 2021. I likhet med tidigare år så är den stora gruppen deltidsanställda inom Utbildningsförvaltningen elevassistenter. Här har dock skett en minskning av antalet heltidsanställda jämfört med tidigare år. Även inom grupper lokalvårdare har det skett en minskning. Inom gruppen vaktmästare har det skett en ökning, dock är yrkeskategorin vaktmästare liten vilket gör att även små förändringar kan få ett stort genomslag i statistiken.

Under året som gått har en kommungemensam grupp arbetat med heltid som norm. Lunds kommun har tagit fram riktlinjer kring vad som gäller vid arbete på olika enheter, exempelvis resor mellan olika arbetsplatser, lön, chefskap med mera.

Utbildningsförvaltningen har tillsammans med kommunens projektledare för heltid som norm och fackliga företrädare träffat den stora gruppen av elevassistenter för att informera om vad som händer i projektet. Utbildningsförvaltningen har ingen möjlighet att erbjuda elevassistenterna heltid utan behöver samarbeta med andra förvaltningar för att kunna erbjuda heltid. Detta genom att kombinera tjänsten som elevassistent med andra tjänster. Under december månad ledde även kommunens projektledare

workshops tillsammans fackliga företrädare, berörda skolledare och HR för elevassistenter. Syftet var att informera hur långt arbetet kommit men framför allt att samla in input från elevassistenterna själva kring vilka kombinationer som de ser är möjliga.

Varför slutar medarbetare

Mer än hälften av de som besvarat avgångsenkäten, 56 %, har gått till arbete hos en annan arbetsgivare. Det finns inga entydiga svar till varför medarbetare väljer att sluta. Svaren i enkäten visar dock på att man anser sig ha haft ett meningsfullt arbete med hög trivsel och goda möjligheter att påverka hur arbetet ska utföras. Även såväl den fysiska som den sociala arbetsmiljön får bra betyg.

Ur fritextsvaren kan utläsas att många lyfter fram de kompetenta och bra kollegorna och Lund som framåtsyftande i skolutvecklingsfrågor. Som mindre bra med att arbeta i Lunds kommun lyfts ständiga besparingar fram i flera av fritextsvaren, samt dålig löneutveckling. Det framförs även synpunkter på osynliga chefer. Låg lön jämfört med andra kommuner anges också som en anledning till att medarbetare väljer att sluta.

Hälsa och arbetsmiljö

Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid

Sjukfrånvaron beräknas genom att dividera sjukfrånvarotimmar med den schemalagda tiden under 2021. Tabellen avser månadsavlönade.

Nyckeltal	Jan - dec 2021	Jan - dec 2020	Jan - dec 2019
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid - kvinnor	4,4	4,8	4,7
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid - män	2,9	3,1	2,8
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid - total	3,9	4,2	4

Sjukfrånvaro fördelning

Tabellen visar hur sjukfrånvaron är fördelad mellan dag 1-14 samt inom dag 15- under 2021.

Nyckeltal	Jan - dec 2021	Jan - dec 2020	Jan - dec 2019
Sjukfrånvaro 1-14 dagar i procent av ordinarie arbetstid	Kvinnor Dec 2021 2,2 % Män Dec 2021 1,7 % Totalt Dec 2021 2 %	Kvinnor Dec 2020 2,3 % Män Dec 2020 1,7 % Totalt Dec 2020 2,1 %	Kvinnor Dec 2019 2 % Män Dec 2019 1,2 % Totalt Dec 2019 1,7 %
Sjukfrånvaro 15- dagar i procent av ordinarie arbetstid	Kvinnor Dec 2021 2,2 % Män Dec 2021 1,2 % Totalt Dec 2021 1,9 %	Kvinnor Dec 2020 2,5 % Män Dec 2020 1,4 % Totalt Dec 2020 2,1 %	Kvinnor Dec 2019 2,7 % Män Dec 2019 1,6 % Totalt Dec 2019 2,3 %

Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer

Tabellen visar hur stor andel av nämndens totala sjukfrånvaro som är över 60 dagar under 2021. Tabellen avser månadsavlönade.

Nyckeltal	Jan - dec 2021	Jan - dec 2020	Jan - dec 2019
Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i procent av total sjukfrånvaro - män	37,5	44,6	52,3

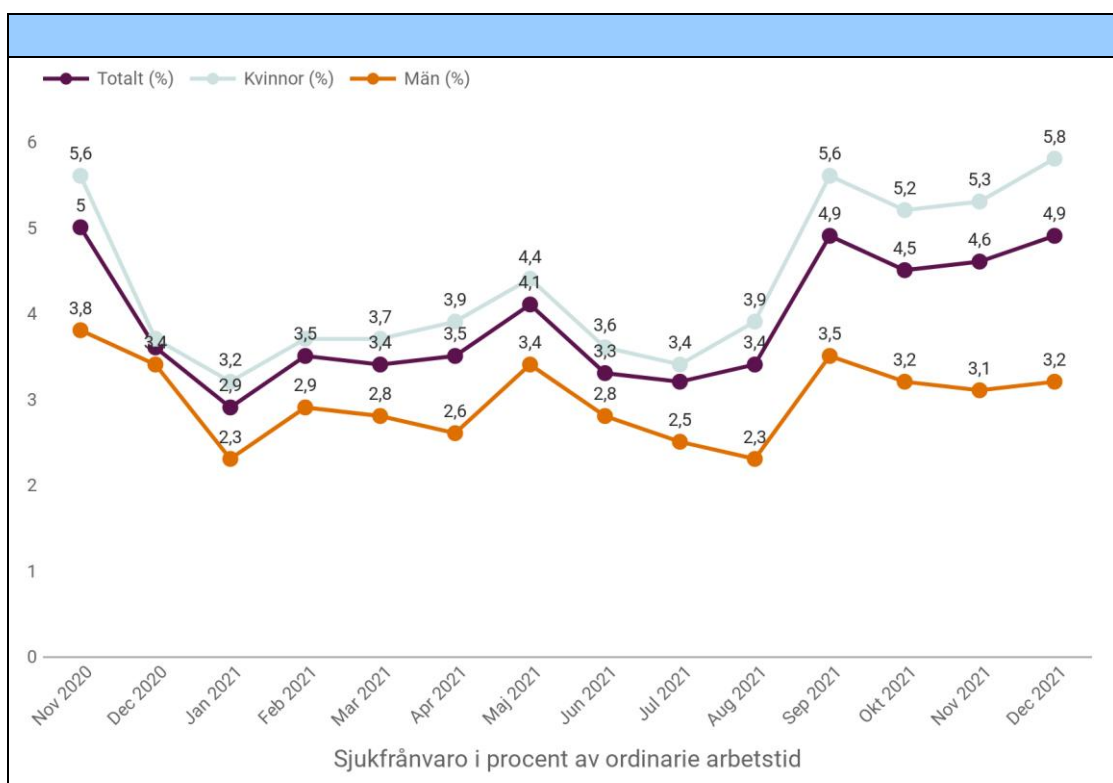
Nyckeltal	Jan - dec 2021	Jan - dec 2020	Jan - dec 2019
Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i procent av total sjukfrånvaro- kvinnor	46,4	50,4	51,6
Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i procent av total sjukfrånvaro - total	44,2	49	51,7

Sjukfrånvaro åldersuppdelad

Tabellen visar den totala sjukfrånvaron för månadsavlönade fördelat på åldersgrupperna 29 år eller yngre, 30–49 år och 50 år eller äldre.

Nyckeltal	Jan - dec 2021			Jan - dec 2020		
	Kvinnor Dec 2021	Män Dec 2021	Totalt Dec 2021	Kvinnor Dec 2020	Män Dec 2020	Totalt Dec 2020
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid <= 29 år	9,9%	4,3%	7,8%	6,6%	4,1%	5,7%
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid 30-49 år	4,4%	3,1%	3,9%	4,9%	3,7%	4,5%
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid >= 50 år	3,8%	2,5%	3,4%	4,6%	2,2%	3,8%

Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid, utveckling

Analys av sjukfrånvarons förändringar

I likhet med tidigare år ligger Utbildningsförvaltningens sjukfrånvaro relativt lågt totalt sett. Den totala sjukfrånvaron ligger stabilt och har minskat något sedan tidigare år. Sjukfrånvaron har minskat både för män och för kvinnor. I åldersgruppen =29 år ser vi dock en ökning från 5,7 % 2020 till 7,8 % 2021.

2021 har varit ett år som präglats av pandemin. Utbildningsförvaltningens chefer har haft fokus på att minska risken för smittspridning bland våra medarbetare samtidigt som de har haft ett stort fokus på den organisatoriska och sociala hälsan. Cheferna har också haft fokus på förvaltningens kärnuppdrag och har pausat större utvecklingsprojekt och liknande för att medarbetarna inte ska ha för hög arbetsbelastning. Mellan december 2020 och maj 2021 införde Utbildningsförvaltningen en puls-undersökning för att undersöka medarbetarnas arbetsmiljö kopplat till pandemin. Syftet var att snabbt fånga upp signaler på dels hög arbetsbelastning dels oro för smitta.

Medarbetarenkät

Under rubrikerna nedan visas tre tabeller med resultat från kommunens medarbetarenkät. De första tre frågorna är tre delindex från SKR:s riksgemensamma undersökning *Hållbart medarbetarengagemang*, övriga fem frågor ställs lokalt i Lund.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

Nämndens resultat på medarbetarenkäten 2020 och 2021. HME frågorna redovisas i ett index mellan 1-100 och består av tre frågeområde och med tre frågor under varje område.

Nyckeltal	2021	2020
Hållbart medarbetarengagemang (HME) - Motivationsindex	80	81
Hållbart medarbetarengagemang (HME) - Ledarskapsindex	83	82
Hållbart medarbetarengagemang (HME) - Styrningsindex	78	79

Diskriminering och kränkande särbehandling

Nämndens resultat på medarbetarenkäten 2020 och 2021. Frågorna om kränkande särbehandling och diskriminering är kommunens egna och besvaras utifrån en skala 1-5.

Nyckeltal	2021	2020
Medarbetarenkät: Jag uppfattar att min arbetsplats är fri från diskriminering	4,3	4,3
Medarbetarenkät: Jag uppfattar att min arbetsplats är fri från kränkande särbehandling	4,2	4,2

Förväntningar, arbetsbelastning och återhämtning

Nämndens resultat på medarbetarenkäten 2020 och 2021. Frågorna om förväntningar, arbetsbelastning och återhämtning besvaras utifrån en skala 1-5.

Nyckeltal	2021	2020
Medarbetarenkät: Jag vet vad som förväntas av mig i arbetet	4,4	4,4
Medarbetarenkät: Jag upplever min arbetsbelastning som rimlig	3,4	3,4
Medarbetarenkät: Jag har möjlighet till återhämtning i mitt arbete	3,3	3,3

Analys av medarbetarenkät

Medarbetarenkäten skickas sedan år 2020 ut till månadsavlönade medarbetare som varit anställda i Lunds kommun minst sex månader. Utbildningsförvaltningens svarsfrekvens år 2021 var 75,6 % vilket är en liten minskning från 2020 års

medarbetarundersökning då svarsfrekvensen låg på 76 %. Förvaltningens chefer har arbetat aktivt för att öka svarsfrekvensen.

Det framgår av siffrorna över hur väl nämnden lyckats med arbetsmiljömålen att resultatet är oförändrat från 2020 års underökning. Samma sak gäller siffrorna avseende kränkande särbehandling. Lunds kommun accepterar ingen form av kränkande särbehandling eller trakasserier. Som stöd för chefer och medarbetare finns en kommunövergripande rutin för hur kränkande särbehandling ska anmälas och utredas. Det finns även särskilt stödmaterial riktat mot chefer för hur man arbetar förebyggande mot kränkande särbehandling och trakasserier.

Respektive chef får resultaten från sin enhet när svarstiden har löpt ut. Det är också respektive chef som ansvarar för att analysera och presentera resultatet för sina medarbetare. På en arbetsplatsträff eller motsvarande förs en dialog om resultatet och eventuella åtgärder som kan behöva vidtas utifrån resultatet. Utbildningsförvaltningen har tillsammans med Kultur- och fritids tagit fram ett stödmaterial till sina chefer med frågor som kan användas både inför en genomgång och under en genomgång med medarbetarna. Det finns även ett kommungemensamt stödmaterial som erbjuder ytterligare fördjupning, bland annat vad gäller kränkande särbehandling och organisatorisk- och social arbetsmiljö.

Utöver medarbetarenkäten har Utbildningsförvaltningen under perioden december 2020 – maj 2021 arbetat med en pulsundersökning kopplat till pandemin. Undersökningen, som består av sju frågor, har skickats ut till samtliga månadsavlönade en gång per månad. Syftet med pulsundersökningen har varit att snabbt kunna fånga upp signaler på hur medarbetarna uppfattar sin arbetssituation under pandemin.

Arbets-skador och tillbud

Antalet registrerade tillbud, skador utan frånvaro och skador med frånvaro under 2021. Tabellen avser alla anställda.

Kvinnor

Orsak	Antal 2021	Antal 2020	Antal 2019
Tillbud	130	36	37
Skada utan frånvaro	65	53	34
Skada med frånvaro	13	6	3

Män

Orsak	Antal 2021	Antal 2020	Antal 2019
Tillbud	41	18	19
Skada utan frånvaro	23	11	14
Skada med frånvaro	5	0	4

Totalt

Orsak	Antal 2021	Antal 2020	Antal 2019
Tillbud	171	54	56
Skada utan frånvaro	88	64	48

Skada med frånvaro	18	6	7
--------------------	----	---	---

Analys av arbetsskador och tillbud

Den stora ökningen av rapporterade tillbud är att hänföra till pandemin, då 27 % av de inrapporterade tillbudena 2021 är direkt kopplade till tillbud avseende smitta.

Att talen är större för 2021, bortsett från anmälningar kopplade till smitta, beror med stor sannolikhet på att det informerats om vikten att anmäla tillbud och skador på arbetsplatsträffar under det gångna året, i enlighet med handlingsplanen kopplad till uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Hållbarhet

Lunds kommun har ambitiösa mål för arbetet med hållbar utveckling. Lunds program för social hållbarhet utgör tillsammans med program för ekologisk hållbarhet (LundaEko) kommunens övergripande styrning för ett systematiskt arbete med hållbar utveckling. Programmen är kommunövergripande och svarar på frågan vad som ska uppnås, anger en gemensam riktning för arbetet och lägger fast de långsiktiga prioriteringarna.

Policy för hållbar utveckling

Lunds kommuns policy för hållbar utveckling tydliggör kommunkoncernens förhållningssätt till Agenda 2030 och de globala målen samt definierar Lunds principer för hållbar utveckling. Policyn är en vägledning i förverkligandet av kommunens vision "Lund skapar framtiden med kunskap, innovation och öppenhet".

Principer

- Lunds kommun är ledande inom hållbar utveckling
- Kommunkoncernen arbetar med ständiga förbättringar och utvecklar hållbarhetsarbetet med hög kunskapsnivå
- Kommunkoncernen arbetar innovativt, målinriktat och systematiskt för en hållbar utveckling
- Kommunkoncernen samverkar aktivt med andra offentliga aktörer, lärosäten, näringslivet och civilsamhället för att utveckla det hållbara samhället
- Kommunkoncernen arbetar transparent och kommunicerar såväl internt som externt för att engagera medborgare och medarbetare i Lunds kommun

Ekologisk hållbarhet

I följande avsnitt redovisas nämndens miljöarbete inom ramen för Lunds kommuns program för ekologisk hållbarhet och förvaltningens miljöledningssystem.

Prioriterade områden och delmål

I tabellen nedan redovisas nämndens bedömningar av delmålen i Lunds kommuns program för ekologisk hållbarhet.

Färgerna i tabellen speglar följande bedömningar:

- Kommer att klara målet
- ◆ Osäkert
- Riskerar att ej klara målet
- Går ej att bedöma

Prioriterat område	Delmål	
1. Konsumtion och produktion År 2030 konsumerar och produceras det mer cirkulärt i Lunds kommun. Det ska vara lätt att göra rätt.	1.1 Grön ekonomi <i>Lunds kommun ska fortsatt satsa på gröna investeringar och kommunkoncernen ska bevaka att kommunens tillväxt inte leder till negativ miljöpåverkan. Kommunen ska i sin kapitalförvaltning ligga i framkant på miljöområdet.</i>	■
	1.2 Upphandling <i>Alla upphandlingar, som kommunkoncernen utför, av varor och tjänster ska ställa relevanta hållbarhetskrav. Andelen upphandlingar som sätter höga miljömässiga krav ska kontinuerligt öka.</i> <i>Höga upphandlingskrav innebär krav enligt upphandlingsmyndighetens avancerade- och spjutspetsnivå eller likvärdiga. Innovationsupphandling innebär att innovation efterfrågas eller att nya lösningar tillåts.</i>	●
	1.3 Konsumtionsbaserade utsläpp <i>De årliga konsumtionsbaserade utsläppen av växthusgaser per invånare i Lund ska minska. De kommunala nämnderna får stå för max 0,3 ton av utsläppen.</i> <i>Konsumtionsbaserade utsläpp skiljer sig från territoriella växthusgasutsläpp genom att i större omfattning räkna in de utsläpp som genereras utanför Lunds kommungräns. År 2050 ska de konsumtionsbaserade utsläppen vara max 1 ton/per person i enlighet med parisavtalet. Målvärdet för 2030 som linjerar med målet för 2050 tas fram i början av programperioden.</i>	◆
	1.4 Livsmedel och matsvinn <i>I Lunds kommunkoncern ska samtliga livsmedel ha minsta möjliga negativa klimat- och miljöpåverkan. Mängden matsvinn ska årligen minska. Den nationella livsmedelsstrategin ska vara ledande.</i>	■
	1.6 Näringsliv och affärsmodeller <i>Lunds kommunkoncern ska möjliggöra och förenkla etablering av affärsmodeller, varor och tjänster som är cirkulära samt miljö- och klimatsmarta.</i>	●
	1.7 Avfall <i>I Lunds kommun ska mängden verksamhetsavfall och hushållsavfall minska markant. Mängden hushållsavfall ska jämfört med år 2013 minska med minst 35 procent per invånare.</i>	◆
	1.8 Kunskap om hållbarhet <i>Lunds kommun ska arbeta utåtriktat för att främja hållbart lärande. Kunskap om hållbarhet ska spridas och vara lättillgänglig.</i>	●
2. Miljö- och hälsofarliga ämnen År 2030 påverkas Lunds kommuns invånare och miljön minimalt av miljö- och hälsofarliga ämnen.	2.1 Kommunens verksamheter <i>Förekomsten av miljö- och hälsofarliga ämnen i alla verksamheter i kommunkoncernen ska minimeras.</i>	●
	2.2 Bygg och anläggning <i>Utsläpp och användning av miljö- och hälsofarliga ämnen, inklusive plastpartiklar, ska minimeras från byggnader, vägar och anläggningar i Lunds kommun.</i> <i>Definition: Utsläpp innefattar både emission och urlakning av miljö- och hälsofarliga ämnen. Plastpartiklar innefattar alla typer av plastartiklar från nano- till makroplast.</i>	●
3. Klimat och energi År 2030 är Lund en klimatneutral och fossilbränslefri kommun som är anpassad till ett klimat i förändring.	3.1 Utsläpp av växthusgaser <i>Utsläppen av växthusgaser i Lunds kommun ska, jämfört med 2010, minska med minst 65 procent till 2025 och med minst 80 procent till 2030. 2045 ska kommunen vara klimatpositiv och utsläppen nära noll.</i> <i>Omfattar växthusgaserna koldioxid, metan, lustgas och fluorerade växthusgaser</i>	■
	3.2 Transporter <i>Utsläppen av växthusgaser från transportsektorn ska minska med minst 90 procent mellan 2010 och 2030.</i>	◆
	3.4 Energieffektivisering <i>Energianvändningen ska minska med minst 15 procent mellan 2015 och 2030 inom Lunds kommun.</i> <i>Målet gäller både slutanvändning och primärenergianvändning.</i>	◆
	3.7 Beredskap för extrema väderhändelser	●

Prioriterat område	Delmål
	<i>Kommunkoncernens förmåga att hantera effekterna av extrema väderhändelser kopplade till värme, kyla och nederbörds mängd ska öka mellan 2021–2030.</i>
4. Boende och närmiljö (eko) År 2030 är Lunds kommun en föregångare och förebild inom hållbar stads- och landsbygdsutveckling.	4.1 Byggnad och förvaltning <i>Lunds kommun har år 2030 etablerat sig som en föregångare inom cirkulärt och klimatneutralt byggande och anläggningsarbete. Utsläppen från byggsektorn ska halveras till 2025 och vara nettonoll 2030.</i> <i>Definitionen av nettonoll utgår från LFM30. Det innebär att utsläppen under hela livscykeln först ska minimeras, därefter kan negativa utsläpp tillämpas, även utanför kommungränsen. I sista hand kan kompensation genom undvikande av utsläpp användas.</i>
	4.2 Buller, luft och strålning <i>I Lunds kommun utsätts inte kommuninvånarna för hälsoskadligt buller och kommunkoncernen strävar efter att människor och den biologiska mångfalden inte påverkas negativt av luftföroreningar eller av strålning.</i>
	4.3 Transporter <i>Lunds kommun ska ha ett attraktivt, säkert och miljöanpassat väl utbyggt mobilitetssystem för fotgängare, cyklister, kollektivtrafik och andra fossilfria färdmedel i och mellan tätorterna. Andelen fossilfria resor ska öka på bekostnad av icke fossilfria färdmedel.</i>
5. Biologisk mångfald och ekosystemtjänster År 2030 har Lunds kommun en rik biologisk mångfald, väl fungerande ekosystemtjänster och god tillgång till kvalitativa gröna miljöer.	5.2 Ekosystemtjänster <i>I Lunds kommun har ekosystemtjänster i tätortsmiljöer och på landsbygden säkrats och stärkts. Antalet naturbaserade lösningar ska öka.</i> <i>Definition:</i> <i>Naturbaserade lösningar är åtgärder för att skydda, utveckla eller skapa ekosystem med syfte att behålla och stärka ekosystemtjänster som bidrar till att lösa olika samhällsutmaningar samtidigt som biologisk mångfald och mänskligt välbefinnande främjas</i>
6. Yt- och grundvatten År 2030 är den ekologiska och kemiska statusen för Lunds kommuns vatten god. En trygg och motståndskraftig dricksvattenförsörjning har säkrats och skadliga utsläpp till vatten har minimerats.	6.3 Resilient vattenförsörjning <i>Lunds kommun ska arbeta cirkulärt och hushålla med vattenresurserna. Kommunens yt- och grundvattenförekomster ska ha ett robust skydd för att säkra tillgången på dricksvatten av god kvalitet för allmänna behov, även för framtida generationer.</i>

Analys av prioriterade områden och delmål

Utbildningsnämndens miljöarbete inom ramen för LundaEko och förvaltningens miljöledningssystem har under året fortsatt att utvecklas och visar på en god måluppfyllelse. I gymnasieskolans läroplan och uppdrag finns ett tydligt hållbarhetsperspektiv och samtliga enheter verkar för att utveckla arbetet med att belysa hur samhällets funktioner och vårt sätt att leva kan anpassas för att skapa en hållbar utveckling. Utbildningsnämndens verksamheter har alla kommit olika långt i sitt hållbarhetsarbete, men tydligt är att det finns ett engagemang både hos skolläroare, personal och bland elever. Sedan 2020 har samtliga skolor en förstälärare (eller liknande) med särskilt uppdrag att driva det pedagogiska arbetet kopplat till Agenda 2030 och hållbar utveckling. Dessa funktioner har med start i år ett gemensamt nätverk där de med stöd från utbildningskansliet samverkar inom ramen för Lärande för hållbar utveckling (LHU) och utbildningsnämndens systematiska miljöledningsarbete. Under 2021 har arbetet med att stärka verksamheternas kunskap om hållbarhet utvecklats och vid den årliga förvaltningsövergripande kompetensutvecklingsdagen i mars erbjuds

samtliga lärare fortbildning inom LHU och med fokus på ekologisk och social hållbar utveckling. Även alla skolledare, nämndpolitiker och medarbetare på utbildningskansliet har under året fortbildats inom social och ekologisk hållbar utveckling.

Att hållbarhet är en viktig samhällsfråga för unga återspeglas i att allt fler UF-företag (Ung Företagsamhet) inom Lunds kommunala gymnasieskolor väljer att fokusera på hållbara värden. Två av dessa, hemmahörande på Katedralskolan, uppmärksammades för sin kreativitet och hållbarhetsengagemang inom ramen för "Lund- Europas mest kreativa stad i sin storlek". Flera UF-företag har även erhållit förvaltningens interna hållbarhetsstipendium.

Hur väl arbetet med LHU och de globala målen präglar utbildningen i sin helhet har under våren följts upp i elevenkäter. Resultatet visar ett alltmer jämnt utfall mellan skolorna och resultatet indikerar att allt fler elever upplever att de inom sin utbildning arbetar med de globala målen för en hållbar utveckling. Nu fortsätter arbetet med att ge samtliga skolor förutsättningar att säkerställa verksamheternas kvalitet och likvärdighet med utgångspunkt i de krav som ställs på LHU i läroplanen och i övriga styrdokument.

Samtliga enheter inom utbildningsnämnden har utvecklat sitt miljöarbete under det gångna året, både inom det pedagogiska arbetet med LHU och genom att minska sina verksamheters negativa miljöpåverkan. Att arbeta för ett minskat matsvinn, minskad kemikaliebelastning samt för en ökad cirkulär ekonomi, är teman som återkommer på de flesta enheter. Både gymnasieskolor, Modermålscentrum och Komvux Gastelyckan har aktiva hållbarhetsgrupper både bland personal och elever och dessa har under året engagerat flera och fångat upp barns, elevers och medarbetares engagemang inom miljö- och hållbarhetsfrågor. Förvaltningen har även samverkat med externa aktörer i form av bland annat klimathack, gästföreläsningar och studiebesök.

Då det kommer till måluppfyllelsen kopplat till klimat och energi och målet om minskade utsläpp av växthusgaser har utbildningsnämnden fortsatt svårt att nå hela vägen fram. Utbildningsförvaltningen reser mycket och dessvärre har resorna de senaste åren ökat, dock med undantag för åren 20/21 där pandemin satte stopp för många fysiska möten. Anledningarna till den stora mängden flygresor är bland annat att IB kräver att lärare och ledning som arbetar med denna utbildning deltar i konferenser och workshopar internationellt. Andra utmaningar som drar upp statistiken är antalet internationella utbyten men även en del kortare resor till Stockholm som bör ersättas med tåg i framtiden. Inom projektet Fossilbränslefria kommuner 2.0 deltar utbildningsförvaltningen i en process med mål om att ta fram en strategi för en minskad klimatpåverkan från förvaltningens elevresor i framtiden.

Ett framgångsrikt arbete kopplat till LundaEkos mål om klimat och energi är Modermålscentrums tjänsteresor. Fler el-cyklar har köpts in vilket har ersatt en mängd resor som tidigare gjorts med bil. Åtgärder som inköp av hjälmar och västar samt information och temadagar har också skapat bättre förutsättningar för ett hållbart resande. Det framgångsrika arbetet med cykling är en av grunderna till att Modermålscentrums miljöombud tilldelades årets miljöbragd 2021. Vidare har hela fastigheten Repslagaren, där bl.a. utbildningskansliet och Modermålscentrum är lokaliserade, diplomerats som "en cykelvänlig arbetsplats" och prisats med "Lunds bästa cykelidé 2021".

Slutligen kvarstår utmaningen kopplat till nämnden avfallsarbete. Idag uppnår inte verksamheterna samtliga mål kopplat till hållbar konsumtion och avfall, och ambitionen för 2022 är fortsatt att både elever och medarbetare ska kunna sortera och avyttra avfall

på ett hållbart sätt och enligt gällande avfallsförordning. Arbetet fortsätter och får förhoppningsvis stöd i Lunds nya renhållningsordning som förväntas antas av kommunfullmäktige i början av året.

Social hållbarhet

I följande avsnitt redovisas nämndens arbete inom ramen för Lunds kommuns program för social hållbarhet.

Prioriterade områden och delmål

I tabellen nedan redovisas nämndens bedömningar av delmålen i Lunds kommuns program för social hållbarhet.

Färgerna i tabellen speglar följande bedömningar:

- Kommer att klara målet
- ◆ Osäkert
- Riskerar att ej klara målet
- Går ej att bedöma

Prioriterat område	Delmål	
1. Demokrati Skapa jämlika möjligheter till delaktighet och inflytande	1.2 Tillgänglig information Lunds kommun ska säkerställa att det finns tillgänglig och begriplig information på Lunds kommuns webbplatser, intranät och dokument för att de som bor och verkar i Lund ska förstå sina rättigheter, samt ges möjlighet att delta i och förstå beslut som berör den egna livssituationen.	●
	1.3 Rättigheter för vissa grupper Lunds kommun ska stärka rättigheterna för barn, personer med funktionsnedsättning och nationella minoriteter med utgångspunkt från barnkonventionen, konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, samt minoritetslagstiftningen och språklagen.	●
2. Utbildning och lärande Skapa jämlika förutsättningar för ett livslångt lärande	2.1 Livslångt lärande Lunds kommun ska skapa jämlika förutsättningar för ett livslångt lärande.	●
	2.2 Unga utan sysselsättning I Lund ska arbetet med unga som varken arbetar eller studerar stärkas.	●
	2.4 Samverkan skola och fritid Lunds kommun ska skapa förutsättningar för samverkan mellan formellt och informellt lärande på fritiden, på skoltid och i nära anslutning till skoldagen.	■
3. Levnadsvanor Främja hälsosamma vanor genom hela livet	3.2 Jämlikhet i fysisk planering Lunds kommun ska i sin fysiska planering säkerställa mer jämlik och jämställd tillgång till grön- och friluftsområden, gång- och cykelvägar, rekreation och spontanidrottsplatser, skolgårdar och idrottsanläggningar.	■
	3.3 Måltider och livsmedel I Lunds kommunkoncern ska samtliga måltider och val av livsmedel bidra till bättre matvanor, vara likvärdiga inom kommunens olika verksamheter samt vara framställda under goda arbetsförhållanden.	■
	3.4 Föräldraskapsstöd Lunds kommun ska erbjuda alla vårdnadshavare olika former av stöd under barnets hela uppväxt.	■
	3.5 Psykisk hälsa och fysisk aktivitet I Lunds kommun ska den psykiska hälsan och den fysiska aktiviteten öka.	●
	3.6 ANDTS Lunds kommun ska arbeta för att förebygga spelmissbruk och antalet barn och unga som börjar använda narkotika och dopningsmedel eller debuterar innan 18 års ålder med alkohol och tobak ska minska.	●
4. Arbete och sysselsättning Ökad etablering på arbetsmarknaden	4.1 Minskad arbetslöshet Lunds kommunkoncern ska vara en aktör som arbetar inkluderande och ska tillsammans med andra aktörer ge ett samlat stöd för att arbetslösheten ska minska och inkluderingen öka bland Lunds invånare.	●
	4.2 Diskriminering, arbetsförhållanden, anställningsvillkor och utveckling I Lunds kommunkoncern ska arbetsplatser kännetecknas av respekt för alla människors lika värde och	■

Prioriterat område	Delmål	
	<i>frihet från diskriminering. Alla medarbetare ska behandlas likvärdigt vad gäller arbetsförhållanden, anställningsvillkor och utvecklingsmöjligheter.</i>	
	4.3 Kompetensförsörjning <i>Lunds kommun ska stärka samverkan med Arbetsförmedlingen för att kompetensförsörjningen till arbetsgivare inklusive Lunds kommun klaras av.</i>	■
	4.4 Hälsa, olycksfall och arbetsmiljö <i>Lunds kommun ska arbeta systematiskt för att främja hälsa, förebygga ohälsa och olycksfall samt för att uppnå en god social, organisatorisk och fysisk arbetsmiljö.</i>	●
5. Boende och närmiljö (soc) <i>Hela Lund ska leva och utvecklas</i>	5.5 Fysisk tillgänglighet <i>I Lunds kommun ska det som byggs nytt, byggs om eller ändras utformas utifrån principerna om universell utformning. Det innebär bland annat att från början ta hänsyn till alla användares behov istället för att göra anpassningar i efterhand. Gällande regler för tillgänglighet ska uppfyllas och befintliga hinder för tillgänglighet ska successivt tas bort.</i>	◆
6. Jämställdhet <i>Kvinnor, män och icke-binära ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv</i>	6.1 Likvärdig lön <i>I Lunds kommun ska likvärdigt arbete ge likvärdig lön.</i>	●
	6.2 Våld i nära relationer <i>I Lunds kommun ska ett verkningsfullt förebyggande arbete mot våld i nära relationer vidareutvecklas.</i>	◆
	6.3 God kunskapsnivå <i>Lunds kommun ska ha en god kunskapsnivå och metodutveckling inom jämställdhet.</i>	●

Analys av prioriterade områden och delmål

Utbildningsnämndens arbete med social hållbarhet har under 2021 fortsatt att utvecklas och visar på en god måluppfyllelse. I skolans styrdokument finns ett tydligt hållbarhetsperspektiv och kunskapsinnehåll som rör social hållbarhet. Demokrati, jämställdhet och mänskliga rättigheter finns i läroplaner och kurs- och ämnesplaner.

Utbildningsnämndens verksamheter ansvarar för att utveckla arbetet med att belysa hur samhällets funktioner och vårt sätt att leva kan anpassas för att skapa en hållbar utveckling. Verksamheterna har kommit olika långt i sitt hållbarhetsarbete, men tydligt är att det finns ett engagemang både hos skolläda, personal och bland elever.

2021 har arbetet med att stärka verksamheternas kunskap om hållbarhet utvecklats och vid den årliga förvaltningsövergripande kompetensutvecklingsdagen i mars erbjöds samtliga lärare fortbildning inom Lärande för hållbar utveckling (LHU) samt ekologisk och social hållbar utveckling. Även alla skolläda, nämndpolitiker samt medarbetare på utbildningskansliet har under året fortbildats inom ekologisk och socialt hållbar utveckling.

Utbildningsnämnden har huvudansvar för fem delmål i program för social hållbarhet: 2.1, 2.2, 2.4, 4.1 samt 4.3.

Delmål 2.1 inkluderar de delar av skolans uppdrag som rör kunskaper och värden. Måluppfyllelsen kopplat till detta delmål bedöms vara hög och bedömningen är att utbildningsnämnden kommer att nå målet.

Delmål 2.2 gäller det kommunala aktivitetsansvaret och även här är bedömningen att måluppfyllelsen är hög, då förvaltningen under 2021 har intensifierat arbetet med unga som varken arbetar eller studerar genom exempelvis utökade samarbeten.

Gällande delmål 2.4 kan måluppfyllelsen ännu inte bedömas då arbetet nyligen påbörjats.

Gällande delmål 4.1 är bedömningen att målet kommer kunna nås.

Samverkansprojekt bedrivs där Komvux medverkar (Kompetenstrappan Vård, Lärning

Vårdbiträde och Äldreomsorgslyftet), som riktar sig till personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Bedömningen av delmål 4.3 är att det med nuvarande svårigheter att nå Arbetsförmedlingen för samverkan riskerar att inte kunna uppnås.

Utöver dessa delmål har utbildningsnämnden delansvar för 12 delmål i program för social hållbarhet. För flertalet av dessa mål är måluppfyllelsen inte möjlig för utbildningsnämnden att bedöma i nuläget. Exempelvis bidrar utbildningsnämnden inom delmål 1.3 *Rättigheter för vissa grupper* genom arbetet med att kvalitetssäkra rutiner gällande anpassningar av lokaler för elever med fysiska funktionsnedsättningar. I rutinerna beskrivs hur arbetet med att anpassa befintliga lokaler ska genomföras, men även att det vid nybyggnation ska tas hänsyn till de behov som kan finnas av tillgänglighet. Rutinerna beräknas implementeras vid alla utbildningsnämndens verksamheter under våren 2022. Ett annat exempel är delmål 6.2 *Våld i nära relationer* där projektet "Backa" har startats på Gymnasieskolan Vipan. Projektet innebär att personalen får fortbildning gällande våld i ungas relationer, sexuella trakasserier och kränkningar samt en modell för förebyggande arbete inom området, för att sedan kunna ge eleverna undervisning under alla deras tre år på skolan.

Verksamhetens påverkan med anledning av Corona

Utbildningsnämnden har haft två övergripande mål under pandemin: att fortsatt klara utbildningsuppdraget med god kvalitet och god arbetsmiljö, och att bidra till minskad smittspridning. Pandemin har under 2021 fortsatt inneburit fjärr- och distansundervisning, restriktioner och åtgärder på plats samt distansarbete. Fjärr- och distansundervisning bedrevs i perioder under första halvåret 2021 (vuxenutbildningen fram till augusti). Under 2021 har utbildningsnämndens fattat 17 beslut gällande fjärr- och distansundervisning eller återgång till närundervisning, varav 12 ordförandebeslut.

Påverkan på utbildningen och eleverna

I utbildningsnämndens delårsrapport för januari till augusti ges en utförlig redogörelse för fjärr- och distansundervisningens genomförande och konsekvenser (dnr UN2021/0931). Sammanfattningsvis har den för eleverna inneburit ett kunskapsstapp, ett sämre mående och för vissa grupper ett tapp i sociala färdigheter. Tack vare restriktivitet med fjärr- och distansundervisning samt ett omfattande arbete på skolorna med att stödja eleverna att klara utbildningen blev effekterna inte så stora som befarat. Utöver stöd inom ramen för ordinarie undervisning har skolorna haft extra undervisning samt fler provtillfällen, lovskolor och insatser från elevhälsan. De kvarstående effekterna medför att eleverna är sämre förberedda inför nästa steg i utbildningen. Det gäller även elever från grundskolan som börjar gymnasiet. Gymnasieskolorna rapporterar att det är märkbart framförallt i matematik och moderna språk. International School of Lund Katedralskolan (ISLK) tar emot elever som har stora kunskapsluckor pga att de kommer från länder där skolorna periodvis har varit helt stängda. Eleverna har även påverkats genom att studenten vid gymnasieskolorna och skolavslutningen vid ISLK inte har kunnat hållas och firas som före pandemin. Studentutspringet filmades för andra året i rad för att ge fler anhöriga möjligheten att delta på distans. Även elevföreningarnas aktiviteter har påverkats, exempelvis spexen, och andra sociala aktiviteter.

Påverkan på arbetsmiljön och medarbetarna

Stort fokus har varit på arbetsmiljön och riskbedömningar inför varje förändring. Avstämningsmöten med förvaltningens ledningsgrupp och fackliga representanter samt skyddskommittémöten har hållits regelbundet sedan pandemins start och under våren 2021 en gång i veckan där aktuella frågor respektive skyddsfrågor kopplade till pandemin tagits upp. Under hösten 2021 glesades dessa möten ut, då behovet inte var lika stort längre.

Distansarbetet har inneburit många utmaningar för så väl medarbetare som chefer. För att ta reda på hur medarbetarna mår har utbildningsförvaltningen under våren 2021 undersökt medarbetarnas arbetsmiljö månatligen med en Puls-enkät som ett sätt för våra chefer att snabbt få en bild av hur medarbetarna upplever sin arbetsmiljö. De genomgående svaren från de undersökningarna är att många upplever att arbetsbelastningen har ökat som en följd av pandemin.

Pandemin har också inneburit stor oro för en del av medarbetarna, oron har samvarierat med om undervisningen har varit på distans eller på plats.

När det gäller lärarnas arbetsmiljö så har arbetsgivaren försökt att ta bort alla kringuppgifter så att allt fokus kan vara på undervisningen. Enskilda medarbetare som har behövt extra stöd har fått detta av sin närmsta chef.

Arbetsgivaren och stödfunktionerna på förvaltningsnivå har på samma sätt arbetat med att avlasta skolledare och chefer så att de har haft så mycket tid som möjligt i sina verksamheter.

Det kan konstaterats att arbetsbelastningen varit hög för både medarbetare och chefer under pandemin i alla delar av organisationen. Det har varit tvära kast mellan arbete på plats och distansarbete, vilket har krävt snabba och arbetskrävande omställningar. Dock har hösten varit något lugnare, då all undervisning har varit på plats.

En annan konsekvens av pandemin är att utvecklingsarbete och fortbildning har blivit eftersatt, eftersom arbetet med pandemin har tagit tid och utvecklingsinsatser, utbildningar, elev- och lärarutbyten och liknande har skjutits upp. Vid ISLK har lärare missat obligatorisk fortbildning som krävs för att undervisa vid en IB-skola, eftersom utbildningen ges utomlands. En positiv effekt är att den digitala kompetensen har ökat.

Extra tilldelningar

Extra tilldelningar kopplade till pandemin har 2021 för utbildningsförvaltningen totalt varit 7,2 mnkr. Av dessa har 6,2 mnkr varit avsedda för gymnasieskolan och 1 mnkr för Vuxenutbildningen. 3 mnkr är tilldelning från kommunen och 4,2 mnkr är statlig tilldelning under benämningen "skolmiljarden".

När det gäller skolor i egen regi har utbildningsnämnden beslutat att samtliga tilldelningar ska användas där de största behoven av pandemi effekter visat sig, vilket skiljer sig åt både mellan och inom enheterna. Personalförstärkningar har gjorts inom flera personalgrupper exempelvis lärare, speciallärare, specialpedagoger, studiecoach, provvakter, kuratorer och skolsköterskor. Andra förstärkningar har framför allt gjorts inom digitalt stöd.

Även de fristående gymnasieskolorna har kompenserats med extra tilldelningar.

Extra tilldelning	mnr
Skolmiljard	4,2
Elevhälsa	1,0
Pandemi extra insatser	2,0
Summa	7,2